

Role a spolupráce MAS a nevládních organizací při rozvoji místní kultury v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko

Mgr. Vladimíra Šobáňová

Diplomová práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Mgr. Vladimíra Šobáňová**
Osobní číslo: **M120265**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Role a spolupráce MAS a nevládních organizací při rozvoji místní kultury v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Rozeberte roli kultury v rozvoji regionů.
- Představte strategii a nástroje pro financování místní kultury v České republice.
- Specifikujte roli obcí, MAS a neziskových organizací v rozvoji místní kultury.

II. Praktická část

- Proveďte analýzu místní kulturní infrastruktury a kulturních aktivit v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko.
- Zhodnoťte spolupráci a roli MAS a nevládních organizací při rozvoji místní kultury v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko.
- Navrhněte strategii rozvoje místní kultury prostřednictvím MAS ve vybraném mikroregionu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ. Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3.
PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ. Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví. Praha: ASPI, 2008, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
POSPÍŠIL, Miroslav. Neziskové organizace a jejich funkce v demokratické společnosti. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, 2009, 32 s. ISBN 978-80-904150-3-4.
VAŠKO, Martin. Cestovní ruch a regionální rozvoj. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002, 95 s. ISBN 80-245-0445-6.

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 3. února 2013
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2013

Ve Zlíně dne 3. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

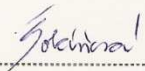
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 30.4.2013

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídá k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá rozvojem místní kultury v mikroregionech Buchlov, Hornácko a Ostrožsko z pohledu spolupráce místních akčních skupin, obcí a místních nevládních neziskových organizací. Práce je rozdělena na dvě části - část teoretickou a část praktickou. Teoretická část se zabývá rolí kultury na rozvoj regionů a naopak rolí obcí, MAS a nevládních organizací na rozvoj místní kultury. Praktická část charakterizuje mikroregiony a analyzuje místní kulturní infrastrukturu a kulturní aktivity. Další částí je vyhodnocení řízených rozhovorů u vybraných aktérů v místní kultuře a SWOT analýza. Na výzkumné šetření navazuje zpracování strategie rozvoje místní kultury v Mikroregionu Buchlov a návrh projektu pro naplnění vizí strategie. Cílem této diplomové práce bylo analyzovat roli jednotlivých aktérů místní kultury a jejich vzájemnou spolupráci, její vyhodnocení a stanovení priorit a opatření s návrhem dalšího rozvoje.

Klíčová slova: místní kultura, místní akční skupina, mikroregion, rozvoj kultury, neziskové organizace

ABSTRACT

This thesis deals with the development of local culture in micro Buchlov, Hornácko and Ostrožsko in terms of cooperation between local action groups, communities and local non-profit organizations. The work is divided into two parts - theoretical and practical.

The theoretical part treats the role of culture in the development of regions and vice versa role of municipalities, MAS and non-governmental organizations in the development of local culture. The practical part describes and analyzes the micro-local cultural infrastructure and cultural activities. Another part is the evaluation of structured interviews with selected stakeholders in the local culture and SWOT analysis. On research continues processing strategies of local culture in Micro Buchlov a project proposal for the strategy's vision. The aim of this thesis was to analyze the role of different actors in the local culture and their mutual cooperation, its evaluation and prioritization of measures and a proposal for further development.

Keywords: local culture, the local action group, micro, cultural development, non-profit organizations

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce panu RNDr. Pavlovi Bednářovi za jeho odborné vedení, cenné připomínky a vstřícný přístup. Dále bych chtěla poděkovat všem, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření a všem, kteří mě v průběhu psaní této práce podporovali, zejména mé rodině.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 ROLE KULTURY V ROZVOJI REGIONŮ	13
1.1 KULTURA	13
1.1.1 Členění kultury	13
1.1.2 Regionální kultura	14
1.1.3 Místní úroveň kultury	15
2 STRATEGIE A NÁSTROJE PRO FINANCOVÁNÍ MÍSTNÍ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICĚ	16
2.1 ZÁKLADNÍ SYSTÉM A STRATEGIE FINANCOVÁNÍ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	16
2.1.1 Legislativa financování kultury.....	16
2.1.2 Strategické dokumenty	17
2.1.3 Statistické ukazatele financování kultury.....	18
2.2 VEŘEJNÁ FINANČNÍ PODPORA KULTURY A JEJÍ NÁSTROJE	19
2.2.1 Dotace	20
2.2.2 Daňové úlevy	23
2.3 SOUKROMÁ FINANČNÍ PODPORA KULTURY A JEJÍ NÁSTROJE	24
2.3.1 Dárcovství	24
2.3.2 Sponzoring	24
2.3.3 Fundraising.....	25
3 ROLE OBCÍ, MAS A NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ V ROZVOJI MÍSTNÍ KULTURY	26
3.1 ROLE MAS.....	26
3.1.1 Mezisektorové partnerství a spolupráce	26
3.1.2 Metoda LEADER.....	27
3.1.3 Rozvoj kultury.....	28
3.2 ROLE NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ NA ROZVOJ KULTURY.....	31
3.2.1 Modely spolupráce nestátních neziskových organizací	35
3.2.2 Rozvoj kultury	37
3.3 ROLE OBCÍ.....	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
4 PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONŮ A MAS	40
4.1 MIKROREGION BUCHLOV	40
4.2 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA MIKROREGIONU BUCHLOV	41
4.3 MIKROREGIONY HORŇÁCKO A OSTROŽSKO	43
4.4 MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA HORŇÁCKO A OSTROŽSKO	44
5 ANALÝZA MÍSTNÍ KULTURNÍ INFRASTRUKTURY A KULTURNÍCH AKTIVIT	46

5.1	KULTURNÍ INFRASTRUKTURA.....	46
5.2	KULTURNÍ AKCE.....	49
5.2.1	Rozložení kulturních akcí během roku v Mikroregionech Buchlov, Hornácko a Ostrožsko	54
6	EMPIRICKÝ VÝZKUM SPOLUPRÁCE A ROZVOJE V MÍSTNÍ KULTUŘE	56
6.1	VYHODNOCENÍ VÝZKUMU	59
6.2	ZODPOVĚZENÍ VÝZKUMNÝCH OTÁZEK A OVĚŘENÍ HYPOTÉZ	73
7	SPOLUPRÁCE A ROLE MAS A NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ PŘI ROZVOJI KULTURY V MIKROREGIONECH BUCHLOV, HORNÁCKO A OSTROŽSKO.....	75
7.1	SPOLUPRÁCE NA ROZVOJI KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV.....	75
7.2	SPOLUPRÁCE NA ROZVOJI KULTURY MIKROREGIONECH HORNÁCKO A OSTROŽSKO.....	79
7.3	HLAVNÍ AKTÉŘI V KULTUŘE.....	83
8	DEFINOVÁNÍ VIZE A STRATEGIE ROZVOJE MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV	84
8.1	SWOT ANALÝZA MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV.....	84
8.2	VIZE ROZVOJE KULTURY MIKROREGIONU BUCHLOV	86
8.3	STRATEGIE ROZVOJE KULTURY MIKROREGIONU BUCHLOV	86
8.3.1	Strategický cíl č. 1: Udržení a posílení kulturního a společenského života v Mikroregionu Buchlov a jeho obcích.....	86
8.3.2	Strategický cíl č. 2: Optimalizace zdrojů na financování místní kultury.....	88
8.3.3	Strategický cíl č. 3: Podpora a rozvoj spolkové činnosti	89
8.3.4	Strategický cíl č. 4: Provázání kultury na cestovní ruch.....	90
8.3.5	Strategický cíl č. 5: Provázanost kultury na tradiční řemesla a regionální produkci	90
8.3.6	Strategický cíl č. 6: Udržovat a posilovat aktivní účast obyvatel na vytváření kulturního života v mikroregionu	91
8.4	NÁVRH REALIZACE PROJEKTU S NÁZVEM „DĚTSKÉ FOLKLÓRNÍ SOUBORY – POKRAČOVATELÉ TRADICE“	93
	ZÁVĚR	97
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	99
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	104
	SEZNAM OBRÁZKŮ	105
	SEZNAM GRAFŮ	106
	SEZNAM TABULEK.....	107
	SEZNAM PŘÍLOH.....	109

ÚVOD

Kultura a kulturní život patří neodmyslitelně k životu velkých měst i malých obcí. Obce a města s bohatým kulturním životem zvyšují zároveň kvalitu života místních obyvatel. Bohatý kulturní život v obci vytváří obraz obce navenek. Každá obec se proto snaží zvyšovat nabídku i kvalitu kulturního vyžití. Samotné obce se však na rozvoji místní kultury podílejí jen částečně. Důležitou roli zde mají místní spolky a další nevládní organizace, které mají zájem na rozvoji místní kultury.

Stejně důležitou roli v rozvoji místní kultury hrají také finance. Část nákladů vyčlení obec ze svého rozpočtu. Zbylou část nákladů při realizaci kulturních aktivit hradí spolky a organizace ze svých rozpočtů nebo pomocí grantových a dotačních programů Evropské unie.

Jednou z organizací, která se zabývá získáváním a přerozdělováním finančních prostředků z Evropské unie na rozvoj obcí a kultury jsou místní akční skupiny, pomocí kterých mohou čerpat finanční prostředky jak obce, tak nevládní organizace a spolky.

V ideálním případě by měla v rozvoji kultury fungovat spolupráce všech těchto složek kulturních aktérů. Zajímalo mne proto, jakou roli mají v rozvoji místní kultury jednotlivé organizace, spolky a obce a jak mezi nimi funguje vzájemná spolupráce. Pro účely mé práce jsem ke zkoumání zvolila Mikroregion Buchlov a Mikroregiony Ostrožsko a Hornácko. Všechny zmiňované mikroregiony se nachází v kulturně velmi bohaté národopisné oblasti Slovácka. Všechny obce v mikroregionech mají bohatou kulturní činnost a jsou členy v místní akční skupině.

V teoretické části mé diplomové práce rozebírám, jakou roli hraje kultura v rozvoji regionů a jaké jsou její možné strategie a nástroje pro financování. Zabývám se také rolí místních akčních skupin, obcí a nevládních organizací v rozvoji místní kultury.

V praktické části představuji mikroregiony a místní akční skupiny a analyzuji jednotlivé složky místní kulturní infrastruktury a kulturní aktivity. Formou řízených rozhovorů jsem provedla výzkum rozvoje kultury s osmi respondenty z vybraných mikroregionů, kteří se aktivně podílejí na rozvoji kultury. Zaměřila jsem se především na jejich spolupráci ostatními organizacemi při rozvoji kultury. V návaznosti na informace z řízených rozhovorů a analýzy místních kultur jsem zpracovala SWOT analýzu, která je zaměřena na rozvoj místní kultury v Mikroregionu Buchlov.

Další část praktické části této diplomové práce představuje navrženou strategii rozvoje místní kultury v Mikroregionu Buchlov a příklad projektu na plnění cílů a vize rozvoje.

Cílem mé diplomové práce bylo určit, kdo jsou klíčoví aktéři místní kultury a jakým způsobem se podílejí na jejím rozvoji. Zajímala mne role jednotlivých aktérů při rozvoji kultury a jejich vzájemná spolupráce.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ROLE KULTURY V ROZVOJI REGIONŮ

Kultura je pro život společnosti velmi důležitá a udává charakter regionu. Kvalitní a bohatý kulturní program a život dává tvář celému regionu. Kultuře je proto nutné věnovat při rozvoji regionu velkou pozornost a podporovat její aktéry.

1.1 Kultura

V odborné literatuře existuje několik definic pojmu kultura. Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) vymezuje kulturu takto: *„Kultura musí být považována za soubor distinktivních duchovních a hmotných, intelektuálních i citových rysů, které charakterizují společnost nebo společenskou skupinu, kultura zahrnuje vedle umění a písemnictví také způsoby života, způsoby soužití, hodnotové systémy, tradice a přesvědčení“*. (Všeobecná deklaráce UNESCO o kulturní diversitě, 2001)

Kulturu definuje i klíčový dokument ministerstva kultury – Kulturní politika, která definuje takto: *„Kultura je významným faktorem života občanské společnosti, který podstatnou mírou napomáhá její integraci jako celku. Přispívá k rozvoji intelektuální, emociální i morální úrovně každého občana a plní v tomto smyslu výchovně vzdělávací funkci. Propojuje Českou republiku s vnějším světem, zároveň ji však z něj i vyděluje, charakterizuje ji v porovnání s ostatními státy.“* (Škarebelová, Neshybová a Rektořík, 2007, s. 11)

Nejvíce uplatňované je však tzv. antropologické pojetí, které definuje kulturu jako proces kulturní emancipace jedince a lidské společnosti. Z ekonomického pohledu je pak významnější druhé, tzv. užší pojetí, které kulturu vnímá jako *„zvláštní sféru společenského života a odvětví veřejného sektoru, ve kterém probíhají určité procesy a činnosti, vznikají specifické produkty.“* (Rektořík, 2007, s. 218-229)

1.1.1 Členění kultury

Kulturu můžeme členit podle různých kritérií. **Na základě typu vlastnictví a způsobu rozhodování** rozlišujeme v kultuře a umění veřejný, soukromý ziskový a soukromý neziskový sektor.

Pro užší pojetí dělí Hamerníková (2009) kulturu **na jednotlivé oblasti**, přičemž u některých rozlišuje i **obory**:

- umění (dramatické, výtvarné, hudební, literární),

- ochrana kulturních hodnot (muzejnictví, památková péče),
- kulturně-výchovná činnost,
- odborný management odvětví.

Pro úplnost je třeba uvést, že v souvislosti s tímto členěním bývají zmiňovány i církve a masmédiá, jako další, specifické oblasti kulturního života. (2009)

Škarebelová, Neshybová a Rektorič člení kulturu na dvě části, hmotnou a nehmotnou.

Nehmotná (duchovní)

- Sociokulturní regulativy (normy, hodnoty, pravidla, omezení, tabu, zákony)
- Ideje a symbolické systémy (náboženství, mýty, jazyk, písmo, umění nehmotné povahy: hudba, literatura, tanec..)
- InSTITUTE organizující lidské chování (manželství, rodina, rodové vztahy, církve,..)

Hmotná (materiální)

- lidské výtvořy, artefakty (2007, s.11)

1.1.2 Regionální kultura

Hovoříme-li o regionální kultuře, předpokládáme jaksi automaticky nejen její odlišnost od jiných regionálních kultur, ale zejména i její vztah k určitému konkrétnímu území - regionu.

Regionální kulturu můžeme sledovat pomocí jejích projevů a atributů, kterými jsou např. regionálně specifické formy života, regionálně hmotné dědictví, regionální úroveň vzdělanosti, regionální identity a mentality, regionálně specifické stereotypy chování, regionálně vymezený výskyt určitého kulturního prvku, regionálně specifické tradice či sociokulturní potenciál daného obyvatelstva i území apod.

Kulturní nebo také sociokulturní region tak můžeme tedy chápat jako časoprostorový průsečík či průnik minulých a současných společenství a jejich kultur. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 113-125)

1.1.3 Místní úroveň kultury

Místní úroveň kultury je zabezpečována obcemi, jejichž postavení je stanoveno zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Podobně jako krajské činnosti, jsou i činnosti obcí členěny na přenesenou a samostatnou působnost. V rámci přenesené působnosti jsou obce odpovědné za ochranu, uchování a rozvoj kulturních hodnot na svém území. Samostatná působnost je zaměřena zejména na finanční podporu ostatních kulturních organizací a činností spojených s propagací kultury.

Místní kulturou se rozumí především způsob života lidí v obcích a městech, jejich vlastní tvořivé, sdružovací, sociální a komunikační aktivity, vztah ke kulturnímu dědictví, k prostředí obce, vztah k místním tradicím a zvykům i jejich udržování. Součástí takto chápané kultury jsou i související činnosti, služby a produkty právnických osob. Zvláštní postavení má v tomto směru veřejná správa, zejména územní samospráva.

Za subjekty místní kultury je možno pokládat:

- **Právníké a fyzické osoby**, které v oblasti kultury působí (od profesionálních zprostředkovatelů až po zájmovou činnost dětí).
- **Územní samosprávu**, která v rámci své působnosti plní úkoly v oblasti místní kultury.
- **Orgány státu** (ministerstva a okresní úřady), které v rámci zákona uplatňují zájem v oblasti kultury cestou legislativní a finanční podpory. (*Financování místní kultury*, © 2013)

2 STRATEGIE A NÁSTROJE PRO FINANCOVÁNÍ MÍSTNÍ KULTURY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Místní kultura je financována z různých zdrojů. Existuje řada strategií a nástrojů financování kultury, které jsou specifické pro dané oblasti místní kultury.

2.1 Základní systém a strategie financování kultury v České republice

V České republice je systém financování kultury legislativně ošetřen. Ministerstvo kultury vytvořilo strategický dokument, od kterého se odvíjejí strategické dokumenty na nižších regionálních úrovních.

2.1.1 Legislativa financování kultury

Hlavní roli v podpoře veřejných kulturních služeb zastupuje v České republice Ministerstvo kultury. Podle zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, se považují „*služby spočívající ve zpřístupňování umělecké tvorby a kulturního dědictví veřejnosti a v získávání, zpracování, ochraně, uchování a zpřístupňování informací, které slouží k uspokojování kulturních, kulturně výchovných nebo kulturně vzdělávacích potřeb veřejnosti*“.

Financování kulturního sektoru je v České republice právně ošetřeno třemi základními právními předpisy, a to:

- Zákon ČNR č. 239/1991 Sb., o Státním fondu kultury České republiky, ve znění zákona č. 482/2004 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon ČNR č. 241/1991 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, ve znění zákona č. 273/1993 Sb. a zákona č. 482/2004 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dále zde můžeme zahrnout:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v platném znění.
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Financování kulturního sektoru je dále ovlivněno celou řadou ekonomických daňových zákonů, ale také předpisy upravujícími hospodaření s veřejnými prostředky. Ty totiž stanovují mantinely, kdy může orgán veřejné správy založit příspěvkovou organizaci (tedy organizaci napojenou na veřejné rozpočty), které výdaje budou osvobozeny od daní, apod. (*Komparace systému finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy*, ©2007, s. 8-9)

2.1.2 Strategické dokumenty

Hlavním strategickým dokumentem, který se zabývá rozvojem kultury v České republice je **Státní kulturní politika České republiky 2009 – 2014**, vydaná Ministerstvem České republiky. Vymezuje strategické cíle, úkoly a opatření v souvislosti s aktuálními postoji ke kultuře jako významnému sektoru hospodářského života, v podpoře rozvoje kreativity a inovace, a v roli kultury jako fenoménu mezinárodní spolupráce.

Strategie vymezuje 4 cíle:

Cíl 1 – Ekonomická a společenská dimenze - Využít přínosů umění a kulturního dědictví a s nimi spojené kreativity pro zvýšení konkurenceschopnosti ostatních oborů a činností.

Cíl 2 – Občanská dimenze – rozvoj osobnosti - Zvýraznit roli kultury v individuálním profesním a osobnostním růstu občanů, zejména pro rozvoj tvořivosti, kultivaci demokratických hodnot a individuálních postojů a pro posilování odpovědnosti za zděděné i vytvářené hodnoty.

Cíl 3 – Role státu, krajů a obcí při podpoře zachování a tvorby kulturních hodnot - Poskytovat přímou i nepřímou podporu uchování existujících kulturních hodnot a nakládání s nimi, stejně jako tvorbě hodnot nových.

Cíl 4 – Role státu při tvorbě pravidel - Vytvářet transparentní a nediskriminační prostředí pro kulturní aktivity a jejich podporu z úrovně státu, krajů a obcí. (*Státní kulturní politika 2009 – 2013*, 2009, s. 12)

V současné době je k dispozici dokument s názvem **Aktualizace kulturní politiky na léta 2013 – 2014 s výhledem na roky 2015 – 2020**. Materiál komplexně informuje o plnění jednotlivých úkolů státní kulturní politiky včetně úkolů splněných, případně zrušených

usnesením vlády č. 823/2011 o aktualizaci Plánu implementace Státní kulturní politiky na léta 2009 – 2014. Předpokládá se, že na období 2015 – 2020 bude zpracována nová státní kulturní politika.

Strategické dokumenty rozvoje kultury si vytváří také kraje. Každý krajský úřad v České republice zpracovává svůj **Program rozvoje územního obvodu kraje**. Na Program rozvoje kraje zpravidla navazují strategie rozvoje menších regionů – Strategie rozvoje obce, Strategie rozvoje mikroregionu. Strategie rozvoje je dokumentem, který slouží jako podklad pro strategické řízení. Napomáhá najít optimální cestu k řešení hospodářských, sociálních, demografických a jiných problémů a snaží se navázat bezproblémovým rozvojem dané oblasti. (Lacina, 2005, s. 32)

2.1.3 Statistické ukazatele financování kultury

Ministerstvo kultury a Český statistický úřad měly za úkol jako součást materiálu **Státní kulturní politika na léta 2009-2014** schváleného vládou ČR v roce 2008, sestavit tzv. **satelitní účet kultury**. Ten měl shrnout pohled na ekonomické toky (vstupy a výstupy) v sektoru kultury a zabývat se objemem produkce a služeb ve sféře kultury ve finančním vyjádření. První odpovědí na toto zadání je ověřovací verze tzv. satelitního účtu kultury za rok 2009 zpracovaná Českým statistickým úřadem a Národním informačním a poradenským centrem pro kulturu, představená na tiskové konferenci 31. května 2011. Zpracování této problematiky sebou neslo celou řadu problémů. Složitě se například ukázalo již vymezení samotného pojmu kultura a vystižení tohoto fenoménu finančními ukazateli.

Podle zpracovaných výsledků je kultura z velké části financována ze zdrojů soukromého sektoru, na který připadá více než 80% všech zdrojů. Nefinanční a finanční podniky se podílí více než 50% a domácnosti kolem 25%. Podíl veřejného sektoru se pohybuje kolem 14% všech zdrojů. Celkový objem zdrojů, při daném vymezení kultury, byl vyčíslen na 203 miliardy korun. Zatímco veřejné zdroje směřovaly především do oblasti kulturního dědictví, soukromé zdroje zejména do oblasti živé umělecké tvorby.

Hrubá přidaná hodnota vytvořená v sektoru kultury je odhadována na zhruba 82 miliard korun. A na obecně známém ukazateli HDP se kultura částkou 64 miliard korun podílela v roce 2009 přibližně necelými dvěma procenty (1,8 %). (*Ekonomika v kultuře*, CZSU, © 2013)

2.2 Veřejná finanční podpora kultury a její nástroje

V České republice organizačně zajišťuje veřejnou podporu kultury zejména **Ministerstvo kultury ČR** (dále jen MK ČR), které spolu s orgány územní samosprávy rozděluje veřejné prostředky. Ve státním rozpočtu zastupuje MK ČR kapitolu 334, formou které jsou poskytovány finance na provoz a činnost příspěvkových organizací zřizovaných ministerstvem, dále příspěvky poskytované z grantových a dotačních programů.

Ze státního rozpočtu je kultura v menší míře financována i dalšími subjekty a to Státním fondem kultury, Státním fondem kinematografie, Kanceláří prezidenta republiky, Ministerstvem zahraničních věcí, Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Statistické informace týkající se MK ČR zabezpečuje Národní informační středisko pro kulturu (NIPOS).

Územní samospráva

Významný vliv na financování kultury z veřejných zdrojů měla reforma podle zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů. Kraje tak převzaly některé instituce, které byly do té doby zřizovány Ministerstvem kultury ČR. Tato reforma byla dokončena v průběhu roku 2002, kdy byly některé další organizace zákonem č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje, obce a občanská sdružení, převedeny do zřizovatelské působnosti obcí a krajů.

Na úrovni obcí byla problematika přechodu financování kulturních zařízení z části řešena už po roce 1989. Podle Dostálové (2010, s. 23) je dnes kulturní politika po této reformě realizována nejen na úrovni státu, ale také na úrovni obcí a krajů. Potřebu koncepce podpory kultury a umění si většinou kraje i obce dobře uvědomují, a proto jsou vytvářeny nejrůznější nástroje a strategie na podporu kulturních institucí a jejich aktivit. Musí se při tom vycházet z platné legislativy – především z již zmiňovaných zákonů č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Kraje, města a obce takto financují především příspěvkové organizace, jejichž jsou zřizovatelem a dále se i finančně podílí prostřednictvím podpory jednotlivých

programů a kulturních akcí na rozvoji kulturních aktivit v rámci tohoto územně samosprávného celku.

Tabulka č. 1: Výdaje veřejných rozpočtů na kulturu

v mld, zaokrouhleno

Rok	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Výdaje státního rozpočtu celkem	1184,92	1152,1	1107,31	1092,27	1020,6	922,8
z toho kap. 334 (MK ČR)	7,71	7,84	7,94	8,3	7,1	6,5
%kap. 334 z výdajů státního rozpočtu	0,65	0,68	0,72	0,76	0,70	0,70
Výdaje územních rozpočtů na kulturu	18,95	17,85	15,27	14,51	15,23	13,24
z toho:						
obce a DSO (vč. Hl.m.Prahy)	16,04	14,94	12,44	11,83	12,66	10,7
kraje	2,91	2,90	2,83	2,68	2,57	2,00
Výdaje veřejných rozpočtů na kulturu celkem	26,66	25,69	23,21	22,81	22,33	19,3

Zdroj: upraveno autorkou na základě dat MKČR

Dostupné z: <http://www.nipos-mk.cz/wp-content/uploads/2010/06/Tabulkov%C3%A1-1-%C4%8D%C3%A1st-2001-2010.pdf>

2.2.1 Dotace

V České republice udělují dotace ministerstva, krajské, obecní úřady a fondy ustavené státní správou nebo samosprávou. Velikosti a základní směřování toku financí jsou vymezeny zákonem o finančním rozpočtu ČR. Vyspělé evropské země však kulturnímu resortu věnují cca 1 % ze státního rozpočtu, v některých zemích je tato částka ještě mnohonásobně vyšší. Vzhledem k tomu, že se dlouhodobě nedaří zvýšit státní dotaci z celkového rozpočtu na evropský standard minimálního 1 %, potřebuje kulturní sektor nové, decentralizované mechanismy, které by přispěly k jeho oživení a dynamizaci rozvoje. (*Komparace systému finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy*, © 2007, s.9)

V publikaci Podpora kultury z Evropské unie uvádí autorky Marková, Žárošská a Žáková (2012) možnosti čerpání finančních prostředků z podpůrných programů a fondů Evropské unie. Z uvedených programů je možné získat podporu na širokou škálu investičních a neinvestičních akcí a aktivit místního, regionálního, národního a nadnárodního charakteru: např. na rekonstrukci a výstavbu kulturních objektů, budování kulturních

a vzdělávacích center, umělecké akce všech žánrů, kulturně vzdělávací aktivity, aktivity komunitního charakteru, z oblasti kulturního cestovního ruchu a aktivity sociálně – kulturní. Pro podporu projektů s kulturním rozměrem je podle autorek možné využít v oblasti kultury zejména strukturální fondy. V posledních několika letech vznikají studie a materiály, které analyzují dosavadní využití těchto fondů a předkládají pádné argumenty pro jejich strategické využití pro kulturní a kreativní odvětví.

Velmi přínosnou je studie zpracovaná na zakázku Evropské komise v roce 2010 Přínos kultury pro regionální a místní rozvoj – fakta z čerpání strukturálních fondů. Studie analyzuje využití strukturálních fondů v období let 2000 až 2010 a jako jeden z hlavních závěrů uvádí: „Aby byly projekty udržitelné a shodovaly se s cíli politiky soudržnosti (konkurenceschopnost, inovace) musí být podpora infrastruktury (tvrdé investice) doplněna měkkými investicemi (podpora podnikání, rozvoj dovedností a kompetencí). Je nutný promyšlený a komplexní přístup beroucí v potaz návaznosti a vazby. Podpora kultury a podnikání musí probíhat zároveň.“

Tabulka č. 2: Přehled programů a fondů realizovaných EU pro podporu kultury

KOMUNITÁRNÍ PROGRAMY	Umění a kulturní dědictví	- Culture 2007 - Media 2007
OPERAČNÍ PROGRAM MEZIREGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE	- OP Nadnárodní spolupráce střední Evropa - Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013 - Cíl Evropská územní spolupráce Rakousko – Česká republika 2007–2013 - Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007–2013 - Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007–2013 - Cíl 3 na podporu přeshraniční spolupráce 2007–2013 mezi Svobodným státem Sasko a Českou republikou - Operační program URBACT II	
PROGRAMY FINANČNÍCH MECHANISMŮ EVROPSKÉHO HOSPODÁŘSKÉHO PROSTORU (EHP) A NORSKA		

Pokračování tabulky č. 2

STRUKTURÁLNÍ FONDY	Tematické operační programy	- Integrovaný operační program (IOP) - Operační program Podnikání a inovace (OP PI) - Operační program Výzkum a vývoj pro inovace - Operační program - Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) - Operační program lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ)
	Regionální operační programy (ROP)	- Regionální operační program NUTS II Severovýchod - Regionální operační program NUTS II Jihovýchod - Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko - Regionální operační program NUTS II Střední Morava
	Operační programy Praha	- Operační program Praha Konkurenceschopnost - Operační program Praha Adaptabilita
	Evropská územní spolupráce	
DALŠÍ PŘÍKLADY MOŽNOSTÍ ČERPÁNÍ FINANČNÍCH ZDROJŮ V RÁMCI EU	- Visegradský fond - Program Rady Evropy PESTALOZZI - SCIEX–NMSch - AKTION - Eurimages - Česko–německý fond budoucnosti - Česko–polské fórum	

Zdroj: Upraveno autorkou na základě dat z publikace *Podpora kultury z Evropské unie*

2.2.2 Daňové úlevy

Český právní systém v současnosti umožňuje několik dalších variant finanční podpory vyjma přímé dotace z veřejných rozpočtů. Neexistuje však žádný systém daňových výhod či úlev vysloveně pro kulturní oblast. Mechanismus je nastaven shodně pro všechny nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, církve a náboženské společnosti) bez ohledu na sféru, ve které působí. Stát dovoluje neziskovému sektoru do určité míry využívat výhod v podobě daňových úlev.

Tabulka č. 3: Přehled současných daňových úlev a úlev od správních poplatků

	DPH, daň z příjmů, daň silniční, daň z převodu nemovitosti	Daň spotřební	Daň z nemovitosti	Daň dědická a darovací	Soudní poplatky	Správní poplatky
Církve a náboženské společnosti	Stejně pro všechny	Částečné*	Ano	Ano	Ne	Částečné
Obecně prospěšné společnosti		Částečné*	Ano	Ano	Částečné	Ne
Nadace a nadační fondy		Částečné*	Ano	Ano	Částečné	Částečné
Občanská sdružení		Částečné*	Ano	Ne	Částečné	Částečné
*Osvobození u vybraných věcí, pokud se na ně vztahuje osvobození od dovozního cla.						

Zdroj: upraveno autorkou na základě dat MKČR

Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=1046e>

Daňový systém ČR zvýhodňuje také vlastníky nemovitých kulturních památek, a to dvěma způsoby, při dodržení podmínek stanovených jednotlivými zákony:

1. Osvobození od daně z nemovitosti – po dobu 8 let od pravomocného stavebního povolení na její technické zhodnocení. (*Zákon č. 338/1992 Sb.*)
2. Zvýhodnění odpisů technického zhodnocení památek, tedy zvýhodnění u daně z příjmů. (*Zákon č. 586/1992 Sb.*)

2.3 Soukromá finanční podpora kultury a její nástroje

Dalším možným zdrojem financování kultury je soukromá finanční podpora. U soukromé finanční podpory se setkáváme s problémem s motivací dárců. Důležití je, aby samy kulturní instituce a organizace byly motivovány k hledání jiných finančních zdrojů, než z oblasti veřejných rozpočtů.

2.3.1 Dárcovství

Dárcovství je společenskou institucí, jejíž podstatou je věnování materiální pomoci bez zpětné materiální či nemateriální odměny vyjma osobního uspokojení a zvýšení občanského sebevědomí dárce.

Neziskový sektor může dárcovstvím podpořit:

- Běžný občan, zaměstnanec firmy nebo organizace (fyzická osoba).
- Podnikatel, živnostník (fyzická osoba s přiděleným identifikačním číslem).
- Zástupce firmy (právnícká osoba)

2.3.2 Sponzoring

Sponzoring se od dárcovství liší tím, že je založen na poskytnutí propagační a reklamní služby neziskovou organizací sponzorovi – právnícké osobě. Jestliže je tedy v obecném povědomí často slovo „sponzor“ ztotožňováno s významem „dárce“, z právního i obsahového hlediska se jedná o zcela rozdílný status. Sponzorský příspěvek je chápán jako platba za poskytnutí takovéto služby. Smlouva v tomto případě není smlouvou darovací, ale smlouvou o reklamě. Dárce v tomto případě podporuje organizaci ve vazbě na výhody pro svoji firmu.

V praxi ČR se objevuje také pojem „sponzorský dar“. Jelikož toto spojení obsahuje jak pojem sponzor tak pojem dar, je nutné rozlišit právní podstatu vztahu mezi „dárce / sponzorem“ a příjemcem. Pokud je vztah upraven smlouvou, která neobsahuje poskytnutí protislužby, jde z daňového hlediska o dar. Pokud je vztah upraven smlouvou zahrnující protislužbu – zpravidla smlouvou o reklamě, nájmu plochy, spolupráci, apod. jde o sponzoring, neboli z hlediska daní víceméně běžný vztah platby za poskytnutou službu.

2.3.3 Fundraising

Fundraising můžeme podle Škarebelové (2005b, s. 118) chápat jako „*získávání prostředků, resp. hledání zdrojů, které má pomoci především neziskovým organizacím zbavit se nedostatku financí. Fundraising zahrnuje různé metody a postupy, jak získat finanční a jiné prostředky na činnost neziskovým organizacím.*“

Jak uvádí publikace *Komparace systému finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy* (2007, s.6 -7), nejedná pouze o vyhledávání možností zisku dotací z veřejných rozpočtů, jak je do jisté míry zvykově zakořeněno v praxi ČR, nýbrž o činnost vyžadující maximálně profesionální přístup, zpravidla využívající nástroje marketingu. Jde tedy o aktivní nabídku spolupráce.

Podle Ledvinové (© 2002) jsou pro fundraising důležitá tři základní pravidla, která tvoří východiska k úspěšnému fundraisingu:

- přesvědčit druhé je možné pouze tehdy, když jsme sami přesvědčeni
- vždy je třeba žádat o konkrétní částku na konkrétní věc
- nezískáváme peníze, ale člověka, je nutné porozumění vztahům mezi jednotlivými účastníky fundraisingu

3 ROLE OBCÍ, MAS A NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ V ROZVOJI MÍSTNÍ KULTURY

V místní kultuře se pohybuje řada aktérů z různých typů organizací. Každý z těchto aktérů má jiné možnosti a pravomoce, jak kulturu rozvíjet. Z hlediska rozvoje kultury na místní úrovni bude zajímavé rozebrat roli nevládních organizací, místních akčních skupin a obcí.

3.1 Role MAS

Místní akční skupiny (MAS, z angl. „Local Action Group“ – „LAG“) jsou podle definice Ministerstva zemědělství České republiky „*společenství občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí veřejné moci), které spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a při získávání finanční podpory z EU a z národních programů, pro svůj region, metodou LEADER*“. (EAGRI, © 2009-2011)

Národní síť Místních akčních skupin České republiky (dále jen NSMASCR) uvádí jako hlavní cíl MAS zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.

Základní prvky Místní akční skupiny:

- Partnerství mezi veřejným, podnikatelským a neziskovým sektorem vytvářena odspodu
- Na rozhodující úrovni nemají zástupci žádného sektoru či zájmové skupiny nadpoloviční většinu
- Kompaktní území venkovského regionu (NSMASCR, © 2013b)

3.1.1 Mezisektorové partnerství a spolupráce

Místní akční skupiny jsou podle NSMASCR partnerství zakládaná **veřejnými subjekty** (obce, dobrovolné svazky obcí, příspěvkové organizace, státní instituce, ...) a zástupci **soukromé sféry**, kterou můžeme dále dělit na **sektor podnikatelský** (osoby samostatně výdělečně činné, zemědělství podnikatelé, obchodní společnosti) a **neziskový** (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, farnosti, aktivní jednotlivci, ...). V ideálním případě by tyto tři sektory, tzv. tripartita, měly být v MAS rovnoměrně zastoupené, pro existenci MAS je však v současné době dostačující převaha neziskového a soukromého sektoru nad veřejnými subjekty na rozhodovací úrovni.

Místní akční skupiny lze tedy považovat za multisektorovou platformu, jakousi formu institucionalizovaného veřejnosoukromého partnerství (public-private partnership-PPP). (NSMASCR, © 2013b)

Obrázek č. 1: Mezisektorové partnerství a spolupráce

Zdroj: upraveno autorkou na základě dat NSMASCR

Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/07/Komunitn%C4%9B-veden%C3%BD-m%C3%ADstn%C3%AD-rozvoj-v-praxi-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky-verze-%C3%BAor-2012.pdf>

3.1.2 Metoda LEADER

NSMASCR (© 2013) představuje metodu LEADER jako metodu založenou na principu zdola-nahoru. Veškeré náměty a projekty by měly vycházet z myšlenek a podnětů místních venkovských subjektů a občanů, tedy zdola, nikoliv direktivně řízeny krajskou, státní nebo evropskou politickou mocí shora. Čím více subjektů je v regionu zapojeno, tím lépe pro šíři nápadů a také pro transparentnost působení MAS.

Metoda LEADER se řídí sedmi hlavními principy, ukotvenými v Nařízení Evropské komise č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského

zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFR), článek 61. (Ekoregion Úhlava, ©2010a)

Základní principy metody LEADER:

- Přístup zdola nahoru - o budoucnosti regionu rozhodují lidé žijící a pracující v území, znající jeho tradice a potřeb
- Partnerství veřejných a soukromých subjektů
- Místní rozvojová strategie
- Integrované a vícektorové akce
- Inovativnost – nalézání nových řešení problémů venkovských regionů
- Síťování - výměna zkušeností mezi skupinami LEADER
- Spolupráce – společenské projekty MAS v rámci státu, EU a dalších zemích

Podle Evropské LEADER asociace pro rozvoj venkova (ELARD), je Česká republika v používání metody LEADER vzorem pro další státy střední a východní Evropy. (Ekoregion Úhlava, © 2010b)

3.1.3 Rozvoj kultury

Jedním ze základních cílů MAS je tedy dle NSMASCRC zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jako jeden z hlavních nástrojů je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.

Mimo dotační politiku MAS spolupracují s místními neziskovými organizacemi, obcemi nebo školami na rozvoji místní kultury i formou aktivní spolupráce při pořádání řady kulturních akcí. Dále spolupracují jako partneři při pořádání školních akcí, různých vystoupení a výstavách. Formou sponzorských darů často hradí menší výdaje při realizaci takových akcí.

Místní akční skupiny tedy získávají a rozdělují dotační prostředky prostřednictvím osy IV. LEADER. V rámci této osy mohou čerpat ze dvou, respektive ze tří opatření.

1. Implementace místní rozvojové strategie:**Opatření IV.1.1. – Místní akční skupina**

Do tohoto opatření spadají výdaje související s provozem místních akčních skupin. Řídí se dokumentem s názvem „Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace IV.1.1“ a „Strategickým plánem LEADER“ (dále jen SPL) příslušné MAS. Pravidla stanovují podmínky pro poskytování dotace pro místní akční skupiny v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007-2013.

Opatření IV.1.2. – Realizace místní rozvojové strategie

Prostřednictvím opatření IV.1.2. lze poskytnout podporu na projektu, které jsou v souladu se schváleným SPL příslušné MAS a stanovenými podmínkami opatření Programu rozvoje venkova. Projekty k realizaci vybírá na základě předem stanovených bodovacích kritérií místní akční skupina prostřednictvím své výběrové komise. Řídí se dále dokumentem s názvem „Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace IV.1.2.“ Dalším dokumentem je „Metodika pro tvorbu Fichí a specifické podmínky opatření IV.1.2“ (dále jen Metodika).

Fiche je dle Metodiky stručný popis navržených opatření stanovených MAS v souladu se SPL. Vymezuje oblast podpory pro konečné žadatele v rámci opatření IV.1.2. V rámci jedné Fiche lze kombinovat až tři opatření/podopatření.

Opatření/podopatření, v rámci kterých lze podpořit projektu týkající místní kultury a kulturních památek:

Tabulky č. 4: Přehled opatření / podopatření podpory místní kultury a památek

Číslo opatření / podopatření	Název opatření / podopatření	Oblast podpory ve vztahu ke kultuře
Opatření III.1.2	Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	- Nová výstavba nebo obnova provozoven tradičních řemeslných výrobků, jejich vybavení a pořízení technologií
Podopatření III.1.3.1	Rozhledny , pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky	- Budování tematických stezek - Výstavba a obnova rozhleden

Pokračování tabulky č. 4

Číslo opatření / podopatření	Název opatření /podopatření	Oblast podpory ve vztahu ke kultuře
Podopatření III.2.1.2	Občanské vybavení a služby	- Občanské vybavení v oblasti veřejné správy, školství, kultury a spolkových činností, - í zázemí pro aktivity místních společenských, kulturních, zájmových a sportovních organizací a spolků a církví a jejich organizací
Opatření III.2.2	Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	- vypracování studií nebo programů, výdaje spojené s udržováním, obnovou a zhodnocováním nebo využitím kulturního dědictví venkova,
Opatření III.3.1.	Vzdělávání a informace	- vzdělávání hospodářských subjektů působících na venkově v oblastech podporovaných v ose III

2. Realizace projektů spolupráce

Opatření IV.2.1. – Realizace projektů spolupráce

Podpora je poskytována projekty národní i mezinárodní spolupráce s cílem povzbudit vzájemnou spolupráci mezi územími místních akčních skupin v rámci České republiky, členských států EU a jiných skupin třetích zemí. Projekty jsou zaměřeny především na výměnu know-how mezi MAS, zkušenosti a obohacování výsledné realizace o další přidanou hodnotu. Velká část projektů je zaměřena na kulturu a její rozvoj. Řídí se dokumentem „Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty opatření IV.2.1. Realizace projektů spolupráce“.

3.2 Role nevládních organizací na rozvoj kultury

Neziskový (netržní) sektor můžeme podle Rektořika definovat jako „část národního hospodářství, ve které subjekty v ní fungující a produkuje statky, získávají prostředky pro svoji činnost cestou tak zvaných přerozdělovacích procesů, jejichž principy jsou podrobně popsány a zkoumány prostřednictvím veřejných financí. Cílovou funkcí neziskového sektoru není zisk ve finančním vyjádření, ale přímé dosažení užítka, který má zpravidla podobu veřejné služby.“ (2010, s. 14)

Rektořík v rámci národního hospodářství a z hlediska principu financování neziskový sektor člení na dvě skupiny:

- a) **Neziskový veřejný sektor** - část neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby.
- b) **Neziskový soukromý sektor (též třetí sektor)** - část národního hospodářství, jejíž cílovou funkcí není zisk, ale přímý užitek. Je financována ze soukromých financí, (ale příspěvek z veřejných financí se nevylučuje) tedy financí soukromých fyzických a právnických osob, které se rozhodly vložit své soukromé finance do konkrétní, předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly, že jim tento vklad přinese finančně vyjádřený zisk. (2010, s.14)

Rada vlády pro nestátní neziskové (netržní) organizace využívá členění neziskových organizací na dva základní typy podle předmětu činnosti: státní (vládní) neziskové organizace a nestátní (nevládní) neziskové organizace.

- a) **Státní neziskové organizace** – jsou zřízené a financované veřejnou správou (státní správou nebo samosprávou). Podílejí se na realizaci veřejné správy, a to nejen na úrovni obcí a krajů, ale i státu. Do této skupiny řadíme příspěvkové a bývalé rozpočtové organizace, organizační složky státu – obce a kraje.
- b) **Nevládní neziskové organizace (NNO)**, jak už název napovídá, jsou organizace, které nejsou založeny za účelem dosahování zisku. Mohou být založeny fyzickou nebo právnickou osobou. Díky svobodě sdružování jako jedné ze základních svobod se mohou organizace sdružovat do různých typů nevládních neziskových

organizací. Organizace tohoto typu se podílejí na dění v rámci občanské společnosti. Patří sem několika typů organizací: obecně prospěšných společností, občanských sdružení, nadací a nadačních fondů, církevní právnické osoby a náboženských společností. (Škarabelová, 2005, s. 26)

V našem právu doposud neexistoval souhrnný právní předpis, který by jednotlivé neziskové organizace definoval. Vznik, činnost a zánik neziskových organizací upravuje řada právních předpisů. Především je to zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb., který definuje organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Nový občanský zákoník, který nabude účinnosti dnem 1. 1. 2014, legislativu neziskových organizací sjednocuje.

Neziskové organizace můžeme dále podle Růžičkové (2004, s. 60-63) dělit na několik typů podle jejich právních forem.

Nejčastější typy neziskových organizací a jejich zákonné předpisy:

Občanská sdružení

Jedna z nejrozšířenějších právních forem neziskové organizace v České republice je upravena zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto zákona je hlavním cílem sdružení jednak sdílení společných zájmů (sportovní kluby, folklórní aktivity, zájmová sdružení - mohou být nazývány jako vzájemně prospěšné společnosti) nebo forma obecně prospěšní společnosti (poskytující sociální, vzdělávací nebo informační služby). Členy občanského sdružení mohou být fyzické i právnické osoby a sdružení vzniká registrací stanov na Ministerstvu vnitra České republiky.

O.s. může být založeno bez jakéhokoliv majetkového vkladu zakladatelů. Sdružování vzniká registrací a návrh na registraci podávají nejméně 3 občané, z nichž alespoň jeden musí být starší 18 let (dále jen „přípravný výbor“). Členové přípravného výboru návrh podepíší a dále uvedou svá jména a příjmení, data narození, bydliště a zmocněnce oprávněného jednat jejich jménem, který musí být starší 18 let.

Zájmová sdružení právnických osob

Právnické osoby mohou vytvářet zájmová sdružení právnických osob k ochraně svých zájmů nebo k dosažení jiného účelu. Sdružení vznikají a jejich právní postavení je vymezeno zákonem č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů a a zákonem č. 320/2002 Sb., zákon o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů. Sdružení jsou zapisována v registru sdružení vedeného u krajského úřadu příslušného podle sídla sdružení.

Předmětem těchto sdružení jsou zpravidla ekologické aktivity, kulturní a osvětové aktivity nebo komunální a regionální aktivity. Zájmové sdružení PO zaniká výmazem z registru sdružení. Před jeho zánikem se požaduje likvidace. (Urbancová, Kryšková, 2008, s. 15 – 16)

Politické strany a politické hnutí

Občané České republiky mají právo se sdružovat v politických stranách a v politických hnutích podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů. Registraci provádí Ministerstvo vnitra. Podle výše uvedeného zákona je zakázáno politickým stranám a politickým hnutím podnikat vlastním jménem.

Zakladatelé mohou založit politickou stranu či hnutí bez jakéhokoliv majetkového vkladu. Vznikají registrací do rejstříku stran a hnutí u MV. Návrh na registraci předkládá 3 členný výbor, který musí být doložen peticí s alespoň 1000 podepsaných občanů, a stanovami. (Urbancová, Kryšková, 2008, s. 15)

Státem uznávané církve a náboženské společnosti

Registrované církve a náboženské společnosti jsou upraveny zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Církve a náboženské společnosti vznikají dnem registrace na Ministerstvu kultury České republiky.

Nadace a nadační fondy

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů vymezuje nadace a nadační fondy jako účelová sdružení majetku, která jsou zřízena pro dosahování obecně prospěšných cílů, zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. Nadace a NF se zřizují nadační listinou, kterou je písemná smlouva (jestliže je více zřizovatelů), zakládací listina či závět'. Vzniká dnem registrace do nadačního rejstříku, což je veřejný seznam, který vede rejstříkový soud. Podmínkou založení nadace je vklad zakladatelů v minimální hodnotě 500 000 Kč, jež se nazývá nadační jmění a obsahuje peněžní vklady, nepeněžní vklady a nadační dary. Na rozdíl od nadace se u NF majetkový vklad nevyžaduje. Další podmínkou založení je doložení bezúhonnosti osob, které jsou ustanoveny do orgánů nadace.

Obecně prospěšné společnosti

Obecně prospěšné společnosti (dále jen o.p.s.) jsou založeny za účelem poskytování obecně prospěšných služeb a její hospodářský výsledek nesmí být použit ve prospěch zakladatelů, zaměstnanců, ale musí být vždy použit na poskytování služeb, pro které byla společnost zřízena v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Seznam obecně prospěšných společností vede krajský rejstříkový soud podle místní příslušnosti.

Zakládají se zakládací smlouvou nebo zakládací listinou a vznikají dnem zápisu do rejstříku o.p.s. Mohou být založeny jak FO, PO, tak i státem. Kromě poskytování obecně prospěšných služeb může o.p.s. vykonávat i doplňkovou činnost. Za obecně prospěšné služby se považují služby ekologické, humanitární, sociální, vzdělávací a výchovné, kulturní apod., i když v samotném zákonu není pojem obecně prospěšná služba definována.

Územní samosprávné celky (obce, kraje)

Obce jsou základním územním samosprávným společenstvím občanů, jsou veřejnoprávními korporacemi a mají vlastní majetek podle zákona č. 128/2000 Sb., o

obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Registraci zajišťuje Ministerstvo vnitra. Kraje jako vyšší územní samosprávné celky byly vytvořeny v souladu se zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Vlastní práva, pravomoci kraje a rozsah jeho činností je upraven zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Strecková (2005, s. 101) uvádí, že Územní samosprávné celky mají v systému zdanění neziskových organizací specifické postavení, neboť jsou povinny dle zákonných podmínek stanovit svoji daňovou povinnost a podat daňové přiznání, ale takto vyčíslenou daň v daňovém přiznání do státního rozpočtu neodvádí. Výnos daně z příjmů právnických osob placené obcí nebo krajem je podle zákona o rozpočtovém určení celý příjmem rozpočtu obce nebo kraje.

Příspěvkové organizace obcí a krajů

Zřizování příspěvkových organizací územními samosprávnými celky je umožněno dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Obce nebo kraje mohou ve své působnosti zřizovat příspěvkové organizace pro činnosti, jejichž cílem není dosažení zisku a jejich struktura vyžaduje samostatnou právní subjektivitu. Registraci provádí příslušný rejstříkový soud.

Mezi neziskové organizace se dále řadí veřejné výzkumné instituce, společenství vlastníků jednotek, honební společenstva, školské právnické osoby, státní fondy, ostatní právnické osoby pro poskytování služeb veřejnosti a profesní komory. (Růžičková, 2004, s.60-63)

3.2.1 Modely spolupráce nestátních neziskových organizací

V průběhu formování demokratické společnosti a regionálního partnerství se postupně vytvořilo několik modelů spolupráce nestátních neziskových organizací. Tichý rozlišuje šest modelů a označuje je jako předpoklady pro vznik a rozvoj neziskových organizací v České republice. (2000, roč. 8, č. 1, s. 4-6)

Charakteristika jednotlivých modelů:

1. **Regionální partnerství bez vnitřní struktury** – v tomto modelu zcela chybí vnitřní struktura neziskového sektoru. Každá instituce jedná sama za sebe. Ze strany veřejné správy není vybudovaná ucelená a koncepční činnost s NS. Tento model je uplatňován především v malých obcích nebo místech, kde jsou pracovníci veřejné správy zároveň členy neziskových organizací.
2. **Strukturovaná veřejná správa pro práci s neziskovým sektorem a nestrukturovaný neziskový sektor** – model vzniká jako přirozený důsledek prvního modelu. V tomto modelu veřejná správa začala pro rozvoj spolupráce s NS vytvářet například odbory pro styk a práci s neziskovými organizacemi. Vzniká tady riziko rozvoje klientelismu, protože neziskový sektor se rozvíjí svým vlastním tempem, který státní správa nemusí být schopna sledovat. Problém může vzniknout s nově založenými organizacemi, které mohou mít obtíže prosadit se v již zaběhlých mechanismech komunikace, spolupráce nebo grantů. Situace může vyústit v postavení této organizace mimo regionální partnerství a její polarizování do silně negativní pozice.
3. **Jednotná informační centrála, kterou využívá nestrukturovaný neziskový sektor** – model vychází ze vzniku neziskové organizace, která poskytuje informační služby (např. knihovna, informační centrum). Hlavním cílem této informační centrály je maximálně zlepšit komunikaci a spolupráci mezi veřejnou správou (toho regionu) a nestátních neziskových organizací. Shromažďuje, třídí a poskytuje informace potřebné pro spolupráci obou sektorů. Využití tohoto modelu je možné zejména v regionu, kde má veřejná správa zájem s neziskovými organizacemi spolupracovat, ale zároveň neexistují silně vyhraněné opoziční skupiny v neziskovém sektoru.
4. **Volná koalice neziskových organizací nebo komunitní koalice** – na základě společných činností začnou neziskové organizace (mohou i jednotliví občané) zakládat koalice. Volnou koalici nazýváme seskupení, které nemá mluvčího, nebo se jednotliví členové nesnaží jednat jejím jménem.

5. **Mandatorní koalice** – v tuto koalici se může transformovat volná koalice. Tato koalice využívá k jednání svým jménem mandáty. Tento model spolupráce je velmi výhodný pro kompaktnost a operativnost, nevýhodný především v riziku vzniku nedemokratických struktur.

6. **Grémium neziskových organizací** – je jiným typem koalice. Cílem této koalice (mandatorní) je poskytovat neziskovému sektoru informace a vytvářet určitou komunikační platformu. Je zaměřeno na celý neziskový sektor, za své členy považuje všechny neziskové organizace v regionu, pokud výslovně a písemně nevyjádřily svůj nesouhlas. Zvolení zástupci nevystupují jménem jiných organizací. Členové grémia se scházejí jednou až dvakrát do roka, kdy toto setkání slouží jako prezentační a komunikační platforma. Na těchto setkáních se volí zástupci grémia. Model vychází z principů demokracie, jeho omezení spočívá v tom, že vedoucí osobnosti grémia musí mít obecný respekt místní komunity.

3.2.2 Rozvoj kultury

Neziskové organizace představují hlavní aktéry z hlediska rozvoje místní kultury. Většina akcí je v obcích a regionech organizována právě neziskovými organizacemi, jejichž existence spočívá na několika málo jedincích a jejich dobré vůli.

Podle Boukala je finančně ekonomickým úkolem neziskových organizací v kultuře je zajištění vícezdrojového financování (kombinace veřejných rozpočtů, individuálních a firemních dárců a sponzorů, nadací a vedlejší hospodářské činnosti). Tyto subjekty v současnosti obecně pociťují prohlubování finančních problémů, které vyplývají zejména z omezování podpory prostředky veřejných rozpočtů (typické pro kulturu). Také podniky ustoupily z všeobecné podpory neziskového sektoru a k podpoře kultury je nutné je motivovat. Vzrůstá význam profesionální aplikace fundraisingových metod s cílem zachovat aktuální dlouhodobé partnery. Zásadní je zachování důvěry mezi okolím a NO. Vedlejší hospodářská činnost vyžaduje profesionální ekonomické řízení. (2007, s.11)

3.3 Role obcí

Definici obce popisuje Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Je zde definováno, že obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

Jak uvádí strategický dokument Kulturní politika České republiky 2009 – 2014 (2009), obce pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Obce podporují rozvoj kultury ze svých rozpočtů, některé zřizují kulturní instituce, zejména městské a obecní knihovny, městské galerie a městská a obecní muzea, městská divadla a stagiony, městské orchestry, popřípadě jiné specializované kulturní instituce. Řada obcí vyhlašuje specializovaná výběrová řízení na podporu kulturních aktivit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 PŘEDSTAVENÍ MIKROREGIONŮ A MAS

Mikroregiony Buchlov, Hornácko a Ostrožsko se nachází v jižní a jihovýchodní části Moravy, v národopisné oblasti Slovácka. Patří tak k regionům s velmi pestrým a bohatým kulturním životem. I když leží mikroregiony nedaleko od sebe, každý z nich se liší svými typickými tradicemi, zvyky a folklórem. Například kroje se zde liší vesnici od vesnice.

4.1 Mikroregion Buchlov

Mikroregion Buchlov – svazek obcí pro rozvoj cestovního ruchu vzniknul 20. 7. 1999 za účelem komplexního rozvoje jeho členů. Nachází se v západní a severozápadní části okresu Uherské Hradiště, který je součástí Zlínského kraje. Do území o rozloze 154 km² spadá 14 obcí s celkovým počtem 12,5 tisíc obyvatel. Jmenovitě sem patří obce Boršice, Břestek, Buchlovice, Hostějov, Medlovice, Modrá, Osvětimany, Salaš, Staré Hutě, Stříbrnice, Stupava, Tupesy, Velehrad a Zlechov.

Mikroregion je typickou venkovskou oblastí. Typy sídelního osídlení se liší v oblasti podhůří Chřibů, kde je osídlení spíše koncentrované a v horských oblastech, kde je osídlení rozptýlené. Významnějšími centry mikroregionu jsou Buchlovice, Velehrad a Modrá.

Obce vytvořením mikroregionu rozvíjejí podmínky pro zvýšení atraktivnosti historicky i krajinářsky velmi bohatého území pro širokou oblast turistiky. Pohlédneme-li na mapu, zaujme nás souvislá zeleň lesů, převážně bukových. Jedná se o členitou pahorkatinu s osamělými skálami z paleogenních pískovců. Chřiby jsou přírodním parkem s řadou chráněných rostlin i živočichů a velkým množstvím kulturních památek.

4.2 Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov

MAS Mikroregionu Buchlov je občanské sdružení, které bylo založeno 21. 4. 2004 jako jeden z nástrojů trvale udržitelného rozvoje Mikroregionu Buchlov. Cílem sdružení je podílet se na harmonickém rozvoji regionu pomocí aktivního partnerství veřejného a soukromého sektoru v intencích programu LEADER. Všechny obce mikroregionu jsou členy MAS a vytváří tak jakousi platformu pro existenci MAS.

Společně se zde propojují potenciál krajiny se zemědělstvím, základní infrastrukturou, rozvojem tradiční místní produkce a řemesel jako základní zdroje pro rozvoje trvale udržitelného cestovního ruchu.

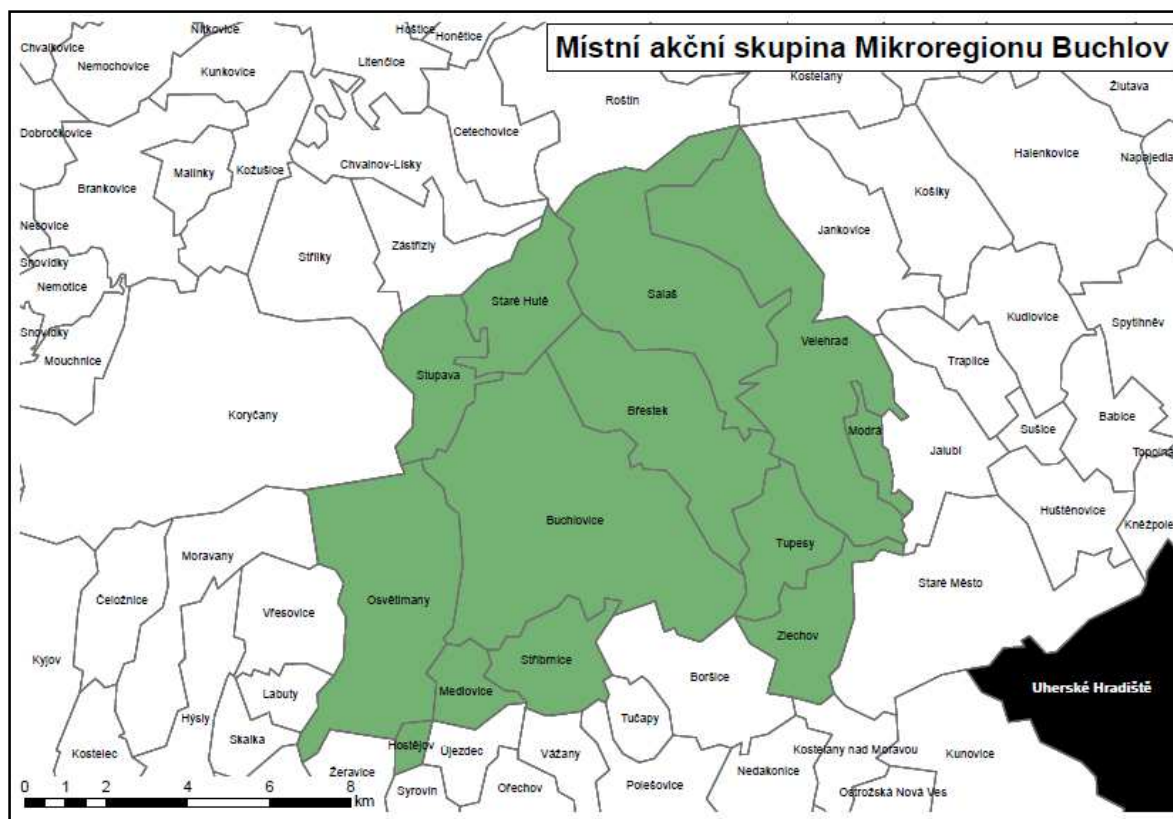
Současný strategický plán nese název „ *Uchování a obnova přírodního dědictví jako zdrojů rozvoje cestovního ruchu*“.

MAS Buchlov se dokázala během své existence zařadit mezi nejlepší akční skupiny v ČR a jako jediná vstoupila do mezinárodního pilotního projektu v rámci celé EU s názvem PromEUregion, který sdružuje 10 partnerských MAS z Evropy.

Charakter území ovlivňující strategii oblasti:

- Rozvoj mikroregionu spočívá zejména v multifunkčním a konkurenceschopném zemědělství s důrazem na zvyšování kvality životního prostředí, které bude základem dlouhodobého ekonomického růstu.
- Území MAS Buchlov má výborné podmínky k rozvoji v oblasti cestovního ruchu, služeb a dalších aktivit.
- Cílem rozvojových strategií MAS Buchlov je dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionu prostřednictvím rozvoje veřejných služeb, nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí, na všeobecný rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace. (Buchlov, © 2008)

Obrázek č. 2: Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov

Zdroj: Krajské sdružení NSMASCR Zlínského kraje

4.3 Mikroregiony Hornácko a Ostrožsko

Mikroregion Ostrožsko

Mikroregion Ostrožsko, svazek obcí pro celkový rozvoj zájmové oblasti je dobrovolným svazkem obcí a měst a byl založen 15. 1. 2001. Svazek má koordinační a poradní funkce a s tím související pravomoci. Spadají sem obce Uherský Ostroh, Hluk, Ostrožská Nová Ves, Ostrožská Lhota, Boršice u Blatnice, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnička.

Mikroregion byl založen za účelem koordinace záměrů a spolupráce v oblasti hospodářského, sociálního, kulturního a sportovního rozvoje v působnosti Mikroregionu Ostrožsko. Hlavním cílem je růst trvalé prosperity mikroregionu jako celku. Zakladatelé jsou vedeni myšlenkou, že Mikroregion Ostrožsko je oblastí s možností rozvíjení mnoha společných záměrů a tudíž by činnost mikroregionu, měla vést k prosazování názorů a zájmů obcí v mikroregionu, které odpovídají vývojovým trendům regionu a zachování jeho tradic. (Mikroregion Ostrožsko, © 2009)

Mikroregion Hornácko

Mikroregion Hornácko se jako jediný z výše uváděných mikroregionů nachází v Jihomoravském kraji, v oblasti Bílých Karpat při hranici se Slovenskem. Byl založen 1. 4. 1999 a vyznačuje se zachovaným lidovým stavitelstvím, krajinným rázem a velkou druhovou rozmanitostí přírody. Region je dodnes známý svými tradicemi a jejich udržováním. Hornácko tvoří devět obcí (Hrubá Vrbka, Javorník, Kuželov, Lipov, Louka, Malá Vrbka, Nová Lhota, Suchov, Velká nad Veličkou) a jeho správním a kulturním centrem je Velká nad Veličkou. (Hornácko, © 2009)

4.4 Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko

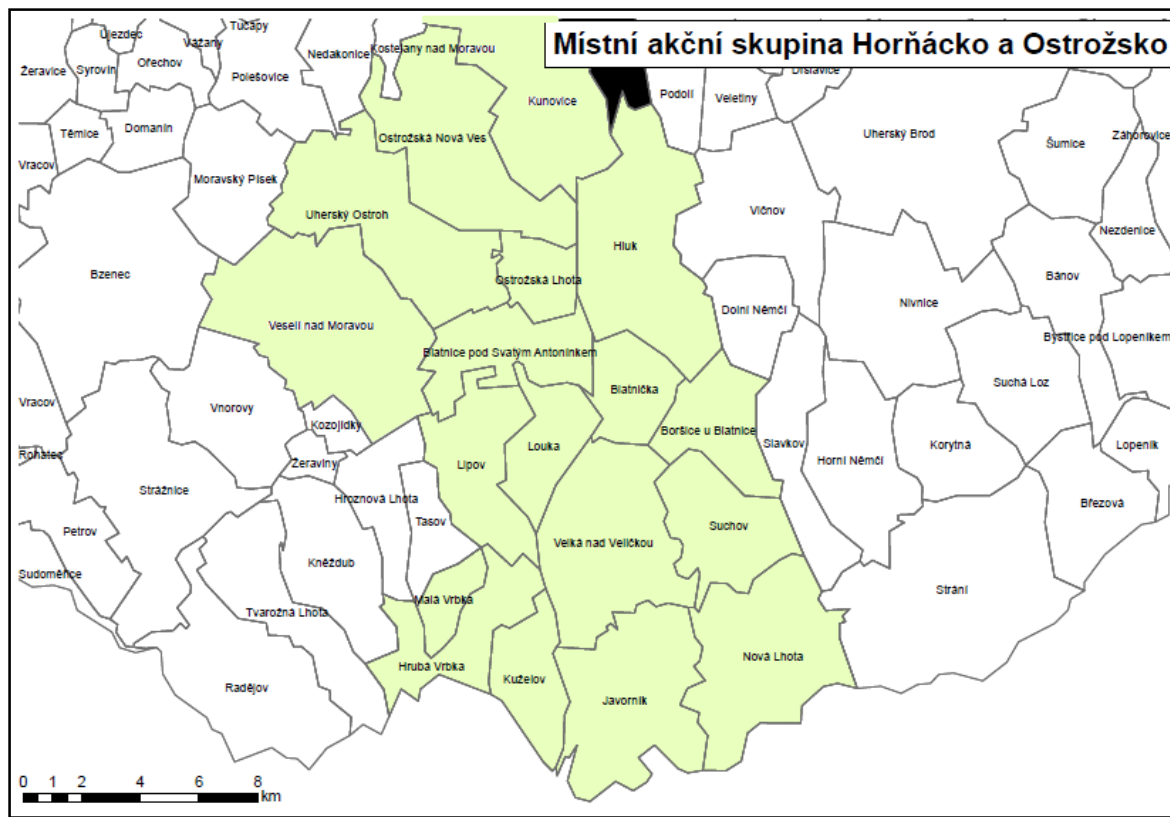
Region MAS Hornácko a Ostrožsko je občanské sdružení, které bylo založeno 14. 12. 2005 jako nový subjekt vytvářející prostor pro mezisektorovou spolupráci v oblasti rozvoje venkova. Nachází se v jihovýchodní části Moravského Slovácka, na části okresů Hodonín a Uherské Hradiště. Jižní část regionu MAS kopíruje státní hranice se Slovenskem, v dostupné vzdálenosti je také území Rakouska. K významným sídlům regionu patří město Uherský Ostroh, které bylo v historii sídlem Ostrožského panství se sídlem na zdejším zámku. Druhým největším městem MAS je město Hluk a důležité postavení má také Ostrožská Nová Ves, a to s ohledem na výraznou atraktivitu a přítomnost sirnatých lázní. V jižní části MAS je klíčovým příhraničním centrem Velká nad Veličkou. Celý prostor lze s výjimkou několika větších sídel charakterizovat jako venkovský, a to se všemi problémy a potížemi, kterými trpí současný venkov.

Oproti MAS Buchlov, kde je území mikroregionu shodné s územím MAS, tak MAS Hornácko a Ostrožsko má území větší, než je plocha obou mikroregionů. Konkrétně jsou navíc členy dvě obce. Je to jednak obec Kunovice a dále obec Veselí nad Moravou, které bylo členem Mikroregionu Ostrožsko, ale v roce 2010 z něj vystoupilo.

Charakter území ovlivňující strategii oblasti MAS:

- Region je svou historií i kulturou silně semknutý.
- K nejvýraznějším tradicím MAS patří vinařství, krojované průvody a folklór.
- Region MAS je v rámci ČR částečně „uzavřený“, a to díky státní hranici se SR a jeho aktivity tak směřují do vnitrozemí hlavně „jednostranně“ Do budoucna je to však velký prostor pro espondentů mezinárodní spolupráci.
- Lokalita MAS je charakterizována velkým množstvím zchátralých a nevyužívaných budov.
- Bohatství CHKO, mnoha kulturních a přírodních památek, lázeňské lokality a rekreačních ploch, velkého množství turistických tras, cyklotras a naučných stezek předurčuje teritorium MAS k rozvoji cestovního ruchu. Služby cestovního ruchu s podporou diverzifikace zemědělských aktivit jsou však dnes málo zavedené, je jich nedostatek (MAS Hornácko a Ostrožsko, ©2012)

Obrázek č. 3: Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko

Zdroj: Krajské sdružení NSMASCR Zlínského kraje

5 ANALÝZA MÍSTNÍ KULTURNÍ INFRASTRUKTURY A KULTURNÍCH AKTIVIT

Všechny zmiňované mikroregiony jsou bohaté na kulturní památky a památky lidového stavitelství. Z hlediska kultury jsou tyto mikroregiony ale spíše typické svým folklórem, zvyky a tradicemi.

5.1 Kulturní infrastruktura

Nejpočetnější a pro menší obce nejvýznamnější z hlediska kulturní infrastruktury jsou místní kostely, pocházející z 18. až 19. století. Vynikají mezi nimi významná poutní místa, a to bazilika Nanebevzetí P. Marie a sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě a poutní kaple sv. Antonína v Blatnici pod Sv. Antonínkem. V Mikroregionu Hornácko nenalezneme žádnou významnější kulturní památku, ale je zde mnoho zachovalých starých domů lidového stavitelství.

Hlavní kulturní centra jsou v podstatě i hlavními turistickými centry. V Mikroregionu Ostrožsko můžeme za kulturní centrum označit Ostrožskou novou Ves, Hluk a Uherský Ostroh. V Mikroregionu Hornácko je to Velká nad Veličkou. Kulturními centry v Mikroregionu Buchlov jsou pak Velehrad, Modrá a v neposlední řadě Buchlovice. V těchto sídlech nalezneme nejvýznamnější kulturní památky i kulturní akce.

Seznam významných památek s popisem v mikroregionech uvádím v následujících tabulkách č. 5 a 6.

Tabulky č. 5: *Kulturní infrastruktura Mikroregionu Buchlov*

Zámek Buchlovice	Zámek se nachází přímo v obci Buchlovice a patří k nejvýznamnějším barokním šlechtickým sídlům na území České republiky. Zámek je známí také díky barokní zahradě s 470zsaahlým anglickým parkem, který je řazený mezi nejkrásnější historické zahrady v České republice. (Zámek Buchlovice, ©2013b)
Hrad Buchlov	Hrad Buchlov, založený přibližně v polovině 13. Století, se nachází přibližně 3 kilometry severozápadně od Buchlovic. Hrad má stálou expozici ze 14. Až 19. Století, která je doplňována o různé doprovodné programy a akce. Vynikají zde rozsáhlé sbírky, které tu zanechal rod Berchtoldů. (Zámek Buchlovice, ©2013a)
Bazilika Nanebevzetí P.Marie a sv.Cyrila a Metoděje	Významné poutní místo s cyrilometodějskou tradicí. Nachází se zde bazilika Nanebevzetí P. Marie a sv. Cyrila a Metoděje. Bazilika a její prostranství byly v roce 2008 prohlášeny národní kulturní památkou. V minulých letech prošly díky získaným grantům velkými rekonstrukcemi. V letošním roce budou na Velehradě probíhat velké oslavy 1150 let do příchodů byzantských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na naše území. (Římskokatolická farnost Velehrad, © 2013)
Archeoskanzen Modrá	Archeoskanzen představuje opevněné sídliště středního Pomoraví z 9. Století. Je významným subjektem názorně vysvětlující jednu z nejvýznamnějších etap našich národních ději. Skanzen žije každodenním životem, naučnými představeními, programy, pokusnými tavbami kovů, výrobou keramiky, zemědělskou výrobou i neustále prováděnými archeologickým výzkumem. Skanzen byl vytvořen jako jeden z prvních projektů za pomoci dotačního titulu PRV a MAS Buchlov. (Archeoskanzen Modrá, © 2013)
Muzeum keramiky	Muzeum keramiky se nachází v obci Tupesy. Je zde vystavena expozice Tupeské keramiky, tzv. majoliková keramika, která je typická svým zdobením. (Tupeská keramika, © 2013)

Tabulky č. 6: *Kulturní infrastruktura mikroregionů Horňácko a Ostrožsko*

Zámek Uherský Ostroh	Současná podoba renesančního zámku pochází z 16. Stol. Původně však na tomto místě stál královský hrad z druhé poloviny 13. Století, který byl přestavěn na zámek. (Castles, © 2003 – 2011)
Hlucká tvrz	Trvz pocházející ze začátku 14. Století dnes slouží pro účely města. Je zde kavárna, obřadní síň, sály a muzeum selské jizby. (Město Hluk, © 2009)
Lázně Ostrožská Nová Ves	Sírnaté lázně v Ostrožské nov Vsi vznikly v roce 1903 a současnou podobu získaly v letech 1995 – 2002, kdy proběhla jejich rekonstrukce a byla postavena kolonáda, která je místem kulturních vystoupení, zejména místní dechové hudby. Lázně se zaměřují na léčbu nemocí pohybového aparátu a kožní onemocnění. (SPA, © 2013)
Poutní kaple sv. Antonína	Jedná se o poutní kapli na místě svatého Antonína Paduánského na Blatnické hoře, lidově nazývané Antonínek. Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem ve spolupráci s Maticí svatoantonínskou a Mikroregionem Ostrožsko se rozhodli navázat na odkaz Antonína Šuránka a provedli rekonstrukci kaple a vybudovali venkovní zastřešený oltář. (Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem, © 2007)

5.2 Kulturní akce

Oblast Slovácka je velice bohatá na kulturní akce a tradice. Koná se zde řada akcí, které jsou typické jen právě pro tento region. Jednou z nejtypičtějších akcí jsou například hody, které mají podobný průběh, ale v každé obci se něčím malinko liší. Podobné je to s kroji, kde má každá obec svůj originální a jedinečný kroj, typickou krajku, zdobení nebo malování. Další akcí, která se pořádá v každé obci Mikroregionu Buchlov a mikroregionech Hornácko a Ostrožsko je například fašank. Jsou to akce folklórní a folklór provází i většinu dalších konaných akcí. Řada obcí zejména v Mikroregionu Hornácko a Ostrožsko mají své cimbálové muziky a folklórní soubor. Členy jsou nejmenší děti od předškolního věku až po staré babičky a dědečky, které předávají tradice mladé generaci.

Mimo folklórní akce pořádají obce nebo místní sdružení a spolky během roku řadu dalších akcí, které jsou určeny zejména pro místní obyvatele, ale je zde několik akcí, které mají regionální nebo dokonce národní charakter. Celý výčet kulturních akcí pořádaných v mikroregionech Buchlov, Hornácko a Ostrožsko je uveden v tabulce č. 7 a č. 8.

Tabulka č. 7: Kulturní akce Mikroregionu Buchlov

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Slavnosti česneku	Třetí dekáda července /první dekáda srpna	Folklorní agentura Buchlov, Správa zámku Buchlov,	Obec a zámek Buchovice	- Akce se koná každoročně od roku 2001 - Zaměřena na milovníky česneku a folklóru - Výstava česneku, ochutnávky česnekových pokrmů, soutěže, vystoupení místních folklorních souborů
Kosecké písně	Květen	Folklorní studio Buchovice, Správa zámku Buchovice	Obec a zámek Buchovice	- Akce začíná ve 4 hodiny ráno v zámeckém parku - Muži i ženy v krojích v kosení trávy - Celá akce je doprovázena písněmi folklorních souborů a cimbálových muzik z celého regionu.
Buchlovské kulturní léto	Třetí dekáda květen / první dekáda září	Agentura Vichr production	Amfiteátr zámku Buchovice	- Akce se koná každoročně od roku 1999 - Koncertní vystoupení nejoblíbenějších českých muzikantů i zahraničních hostů
Buchlovické divadelní léto	Červenec	Hrad Buchlov, Městské divadlo Zlín, Slovácké divadlo Uherské Hradiště	Hrad Buchlov	- Představení nejoblíbenějších divadelních her Slováckého divadla a Městského divadla Zlín na nádvoří hradu Buchlova.
Den vína	Duben	Folklorní studio Buchovice	Československé kulturní centrum Buchovice	- Košt vína, aukce šampiónů - Literární odlehčená konference na téma víno - Folklorní vystoupení

Pokračování Tabulky č.7

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Dny lidí dobré vůle	4.- 5. Července	Farnost Velehrad	Velehrad	- 4. Července se koná koncert lidí dobré vůle, tradiční akce pro děti a mládež neziskového sektoru - 4.července – Národní pouť Velehrad
Slavnost letního slunovratu	Červen	Archeoskanzen Modrá	Archeoskanzen Modrá	- Vítání léta, ukázka života v době Velké Moravy
Veligrad	Srpen	Archeoskanzen Modrá	Archeoskanzen Modrá	- Historický festival spojený s velkomoravskou bitvou
Den medu a medoviny	Srpen	Archeoskanzen Modrá	Archeoskanzen Modrá	- Košt medovin, ochutnávka pochutin z medu
Buchlovské kování	Červenec	HB Collegium, o.s.	Hrad Buchlov	- Ukázky tvorby uměleckých kovářů
Co vonělo z hradní kuchyně	Září	HB Collegium, o.s.	Hrad Buchlov	- Příprava a ochutnávky jídel z dávné i nedávné historie
Tupeský džbáneček	Květen	Obec Tupesy	Muzeum keramiky v Tupesích	- Dětská pěvecká soutěž
Chvála Trnce	Září	Obec Břestek	Sportovní areál v Břestku	- Vaření trnek, ochutnávky pokrmů z trnek, košt slivovice - Folklórní vystoupení, soutěže pro děti
Břestecský pinkl	Červenec	Spolek pro udržení tradic, Břestek	Sportovní areál v Břestku	- Folk & country festival
Šlapání zelí	Říjen	Obec Břestek	Sportovní areál v Břestku	- Šlapání zelí, zelové speciality

Tabulka č. 8: Kulturní akce Mikroregionech Ostrožsko a Horňácko

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Pouť Matice Svatoantonínské	Červen	Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem	Poutní kaple sv. Antonína Paduánského	- Domácí pouť ke cti sv. Antonína, hlavní pouť ke cti sv. Antonína, pouť svatých Petra a Pavla
Zámecký divadelní víkend	Červenec, Srpen	Zámek Uherský Ostroh, Hoffmanovo divadlo	Zámek Uherský Ostroh	- Představení Hoffmanova divadla v prostorách zámku v Uherském Ostrohu
Mladé Horňácko	Duben	Obec Velká nad Veličkou	Velká nad Veličkou	- Nejstarší dětský festival v republice - Regionálně zaměřený – vystupují zde děti ze všech devíti obcí Mikroregionu Horňácko
Horňácké kosení	Červen	Obec Malá Vrbka	Louky nad Malou Vrbkou	- Soutěž v kosení trávy doprovázena folklórními vystoupeními
Horňácké slavnosti	Červenec	Obec Velká nad Veličkou, Futra o.s.	Přírodní amfiteátr Na Strážné Hůrce, Velká nad Veličkou	- Akce se koná každoročně od roku 1957 - Folklórní festival - Jarmark
Galuškovo Slovácko	Červenec	Galuškovo Slovácko o.s.	Uherský Ostroh	- Oslavy na počest Zdeňka Galušky, autora knih „Slovácko sa súdí“ a „Slovácko sa nesúdí“. - Humorné scénky a vystoupení folklórních souborů.
Ples obcí Horňácka	Leden	Velká nad Veličkou	Mikroregion Horňácko	- Ples je určen zejména pro zastupitele a zaměstnance obcí, sponzory a obyvatele obcí.

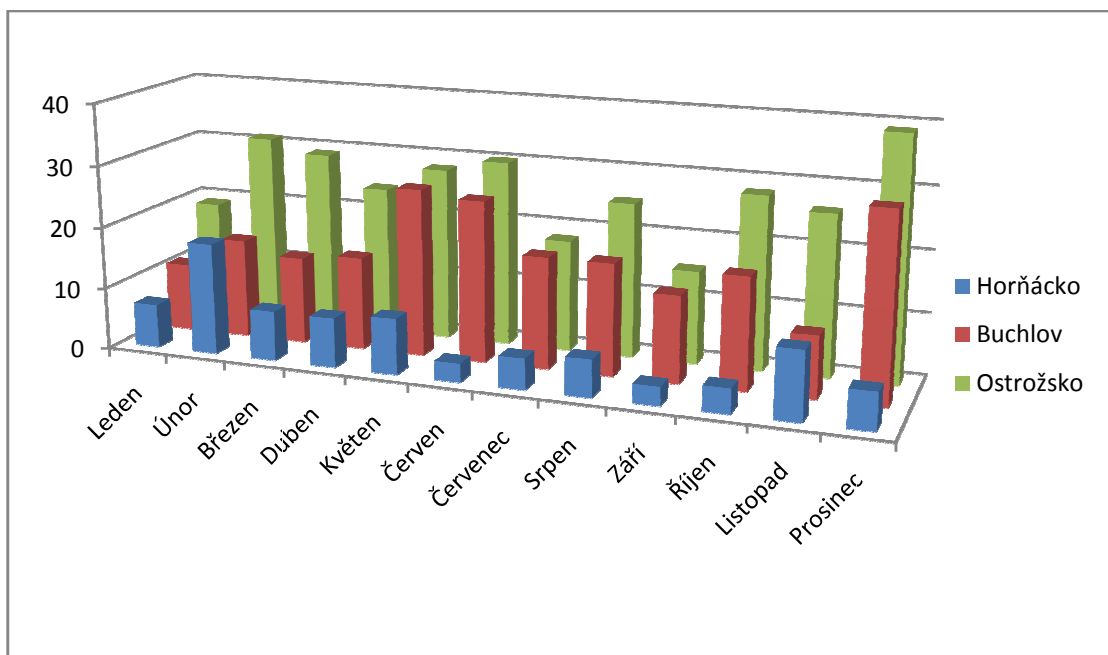
Pokračování Tabulky č. 8:

Název akce	Termín	Pořadatel	Místo konání	Informace o akci
Přehlídka mužských pěveckých sborů	Srpen	Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem	Poutní kaple sv. Antonína Paduánského	- Přehlídka mužských pěveckých sborů z Mikroregionů Ostrožsko a Horňácko
Slovácký festival dechových hudeb	Červenec	Hluk	Hluk	- Vystoupení dechových hudeb z celého Slovácka
Domácké slavnosti a jízda králů	Červenec	Hluk	Hluk	- Dolňácké slavnosti písní a tanců - Konají se jednou za tři roky, probíhají souběžně s každoročním Slováckým festivalem dechových hudeb.

5.2.1 Rozložení kulturních akcí během roku v Mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko

V obcích mikroregionů se konají jednak akce, které jsou typické pro tento region, ale také akce, které jsou typické jen pro danou obec. Z tradičních akcí mikroregionů jsou to například hody (s právem nebo stavěním májky), fašank, košty vín a slivovice apod. Akcí typickou pouze pro Mikroregion Buchlov jsou například Slavnosti česneku, pro Mikroregion Horňácké slavnosti a pro Mikroregion Ostrožsko. Následující tabulka ukazuje rozložení akcí v jednotlivých mikroregionech během roku.

Graf č. 1: Rozložení kulturních akcí během roku v Mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko

Zdroj: zpracováno autorkou

Graf ukazuje rozložení kulturních akcí během roku v Mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko. Na první pohled je patrné, že rozložení akcí není rovnoměrné. Překvapivě slabší jsou letní měsíce červenec a srpen. Nižší počet konaných akcí je dán zřejmě tím, že v době letních prázdnin většina lidí čerpá své dovolené a nemají na pořádání akcí dostatek času. Oproti tomu nejvyšší počet akcí se koná ve všech mikroregionech v zimních

měsících, konkrétně v prosinci a únoru. V prosinci se koná řada vánočních akcí a adventních koncertů a vystoupení. V měsících leden a únoru se zase konají různé plesy a zábavy.

Vysoký počet akcí graf zaznamenal i v podzimních měsících, kdy se v obcích konají tradiční hody s právem nebo se stavěním máje. V jarních měsících se konají košty vína.

6 EMPIRICKÝ VÝZKUM SPOLUPRÁCE A ROZVOJE V MÍSTNÍ KULTUŘE

Výzkumná otázka

Tato diplomová popisuje a zhodnocuje spolupráci mezi nevládními organizacemi, MAS, mikroregiony a obcemi v oblasti kultury. Jako oblast zkoumání jsem si vybrala mikroregiony Buchlov, Hornácko a Ostrožsko. Všechny tyto mikroregiony jsou si něčím podobné. Leží v oblasti moravského Slovácka, které je velmi bohaté na kulturní tradice a folklor. V mikroregionech najdeme i významné historické památky, jako hrady, zámky, kostely. Přes tyto podobnosti jsou ale regiony také něčím výjimečné, ojedinělé. Zajímavé je také spojení dvou mikroregionů v MAS Ostrožsko, zatímco pod MAS Buchlov spadá pouze jeden ucelený mikroregion. Pro potřeby této diplomové práce jsem se zaměřila zejména na problematiku spolupráce jednotlivých aktérů v kultuře. Hlavní výzkumné otázky jsou:

- O1:** Kdo jsou klíčoví aktéři v oblasti místní kultury v regionu?
- O3:** Jakým způsobem a z jakých zdrojů jsou financovány kulturní akce v regionu?
- O4:** Je v regionu podporována místní identita? Jakým způsobem?

Hypotézy

- H1:** Nejdůležitější roli v rozvoji místní kultury mají nevládní neziskové organizace.
- H2:** Na realizaci každé kulturní akce v regionu se podílí nejméně jedna organizace.
- H3:** Spolupráce mezi MAS a nevládními organizacemi při rozvoji místní kultury je v obou zkoumaných regionech na stejné úrovni.

Výběr respondentů

Jak již bylo několikrát uvedeno, zkoumanou oblastí jsou mikroregiony Buchlov, Hornácko a Ostrožsko. Jako zkoumaný vzorek jsem si zvolila organizace a jedince, kteří se aktivně podílejí na rozvoji místní kultury ve zmiňovaných regionech. Oslovila jsem celkem 14 předem vytipovaných respondentů (7 z mikroregionu Buchlov, 7 z mikroregionů Hornácko a Ostrožsko), z toho mi kladně odpovědělo 8 respondentů, kteří byli ochotni se mnou zpracovat řízený rozhovor. V mikroregionu Buchlov jsem rozhovor realizovala s pěti respondenty, v mikroregionu Hornácko a Ostrožsko se třemi respondenty. Větší část respondentů si přálo odpovídat anonymně, proto budu pro účely této práce zkoumaný vzorek respondentů značit pouze typem organizace a ne konkrétními jmény. Ve zkoumaném vzorku jsou zástupci:

- Obce (starosta)
- Mikroregionu
- MAS
- NNO
- Pracovník TIC
- Ředitel ZŠ

Jak je z výše uvedeného seznamu zkoumaného vzorku patrné, podařilo se mi postihnout téměř všechny možné zástupce organizací, které jsou v oblasti místní kultury nejvíce činné a aktivní.

Metodologie

Pro zhodnocení spolupráce v oblasti kultury jsem zvolila metodu řízeného strukturovaného rozhovoru. Je to jedna z technik sběru dat, kdy tazatel postupuje otázku za otázkou podle dotazníku a respondent odpovídá. Výhodou rozhovoru je zejména možnost přizpůsobivosti otázek dotazovaným osobám a možnost osobního kontaktu s dotazovanou osobou, který poskytuje mnohem komplexnější informaci. (Miovský, 2006, s. 159)

Vypracovaný dotazník je členěn do 4 oblastí (viz. PŘÍLOHA P.I):

Místní kultura

Spolupráce v kultuře ve vztahu k nevládním organizacím

Návštěvníci a návštěvnost v regionu

Místní identita

U jedné osoby probíhala komunikace elektronicky, pomocí komunikačního programu Skype.

Vyhodnocení řízených rozhovorů jsem provedla jednotlivě u každé otázky. V první části uvádím do tabulky rozdělené podle mikroregionů nejčastější odpovědi. Odpovědi jsou uváděny od shora dolů, od nejčetnějších po méně četné. V druhé části jsem provedla celkové zhodnocení kladené otázky.

6.1 Vyhodnocení výzkumu

MÍSTNÍ KULTURA

1. Koho byste označil(-a) za klíčové aktéry místní kultury (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru)?

Tabulka č. 9: Vyhodnocení otázky č. 1

Mikroregion Hornácko a Ostrožsko		Mikroregion Buchlov	
- NNO (folklorní soubory, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz červeného kříže, Český zahrádkářský svaz)	67 %	- NNO (folklorní soubory, Sbor dobrovolných hasičů, Český svaz červeného kříže, Český zahrádkářský svaz, Český Junák, Folklorní agentura Buchlov)	75 %
- Místní obyvatelé	12 %	- Obce (kulturní komise a její předseda)	16 %
- Obce	10 %	- MAS	9 %
- Dobrovolníci	5 %		
- MAS	3 %		
- „Každý aktivní člověk, který něco dělá“	2 %		

Za klíčové aktéry v kultuře všichni respondenti uvedli na prvním místě místní spolky a nevládní organizace. Téměř veškeré kulturní akce v obcích a regionu jsou realizovány prostřednictvím těchto spolků a organizací. Jak ale jeden respondent uvedl, vše většinou závisí na pár jedincích, kteří vyvíjejí aktivitu a iniciativu pro rozvoj místní kultury. Spolky fungují díky několika dobrovolníkům, kteří se jim věnují z vlastní vůle, přesvědčení a ve svém volném čase. Neméně důležitá je pak podpora obcí, na kterých jsou tyto skupiny prakticky závislé.

Místní akční skupina byla zmiňována především z hlediska finanční pomoci, kdy NNO a obce mohou jejím prostřednictvím žádat o finanční prostředky formou dotačních výzev. Specifickou roli zde představuje MAS Hornácko a Ostrožsko, které vytvořilo tzv. Folklorní fond. Je to druh grantového programu, ve kterém si mohou žádat právě folklorní spolky a soubory o finanční prostředky.

Spolupráce s MAS je při pořádání místních kulturních akcí spíše ojedinělá, většinou ve formě spolupořadatele například při jarmarcích, kde zároveň reprezentují svou činnost. MAS podporují kulturu spíše druhotně a to formou dotační podpory na projekty související s kulturou.

2. Které nevládní (neziskové) organizace byste označil(-a) za klíčové aktéry místní kultury (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru)?

Tabulka č. 10: Vyhodnocení otázky č. 2

Mikroregion Hornácko a Ostrožsko		Mikroregion Buchlov	
Folklorní soubory a spolky	59 %	Folklorní soubory a spolky	61 %
Sbor dobrovolných hasičů	17 %	Sbor dobrovolných hasičů	25 %
Český svaz červeného kříže	5 %	Český svaz červeného kříže	8 %
Český zahrádkářský svaz	8 %	Český zahrádkářský svaz	4 %
		Český Junák	1 %
		Folklorní agentura Buchlov	1 %

Nejčastější jmenovány byly místní folklorní spolky a soubory. Zejména v mikroreginech Hornácko a Ostrožsko se takové spolky vyskytují téměř v každé vesnici a největší kulturní akce jsou právě zaměřeny na folklor (hody, Hornácké slavnosti). MAS je zde opět chápána pouze jako podpůrný partner, ale není považována za klíčového aktéra, přestože se spolupodílí i na pořádání řady kulturních akcí.

SPOLUPRÁCE V KULTUŘE VE VZTAHU K NEVLÁDNÍM ORGANIZACÍM

3. Pokud spolupracujete v oblasti místní kultury s nevládními (neziskovými) organizacemi, pak:

- a) Odhadněte jejich celkový počet.
- b) Odhadněte jejich podíl v procentech v rozlišení na:
 - místní (v rámci MAS, mikroregionu);
 - regionální (v rámci Zlínského, popřípadě Jihomoravského kraje);
 - národní (ČR mimo Zlínský, popřípadě Jihomoravský kraj);
 - zahraniční organizace.
- c) U třech nejvýznamnějších z nich uveďte:
 - Účel spolupráce.
 - Dobu trvání spolupráce v letech.
 - Nedůležitější přínosy spolupráce (např. sdílení zkušeností, znalostí, inovace v nových formách kulturních aktivit, získávání nových kontaktů, vyzkoušení nových forem spolupráce a financování, zvýšení návštěvnosti, zlepšení marketingové komunikace, zvýšení prestiže obce).
 - Projekty, na kterých jste spolu za poslední dva roky spolupracovali
 - Nejčastější způsob realizace, rozdělení řízení projektů a zdrojů jeho financování včetně způsobu vyhodnocování projektu.

Tabulka č. 11: Vyhodnocení otázky č. 3

	Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
a)	3 (500 osob)	5
b)	- Místní 80 % - Regionální 10 % - Národní 5 % - Zahraniční 5 %	- Místní 90 % - Regionální 5 % - Národní 4 % - Zahraniční 1 %
c)	- Propagace; organizace kulturních aktivit; podpora místní kultury, tradic a zvyků - Nejčastější odpověď byla u 3 respondentů 10 let, 2 respondenti uvedli 3 roky, další respondenti uvedli dobu spolupráce 12, 5 a 23 let. Výměna zkušeností; propagace kultury a s tím související zvýšení prestiže obce a regionu; zvýšení návštěvnosti regionu - Folklorní akce; Mikroprojekty; Realizace projektů spolupráce - Rozpočet obce; výnosy z pořádané akce; Mikroprojekt; Realizace projektů spolupráce	

Respondenti uvedli, že spolupracují v průměru se třemi až pěti nevládními organizacemi. V obou regionech je spolupráce mezi NNO vedena téměř výhradně na místní úrovni (80 % Mikroregion Hornácko a Ostrožsko a 90 % Mikroregion Buchlov). Regionální a národní spolupráce je vedena do 10% a zahraniční spolupráce s NNO se pohybuje v průměru od 1 do 3%. Zahraniční spolupráce byla nejčastější spolupráce se Slovensko z důvodu příhraniční polohy sousedící se Slovenskem. Mikroregion Buchlov prostřednictvím MAS realizoval projekty v rámci Fondu Mikroprojektů, Programu Cezhraničnej spolupráce právě se slovenským partnerem. MAS Ostrožsko realizovala Projekt spolupráce také se slovenským partnerem.

U bodu c) se odpovědi opakovali, proto jsem tyto odpovědi zpracovala za všechny mikroregiony společně. Jako účel společné spolupráce respondenti nejčastěji odpovídali propagace. Jednalo se jak o propagaci samotných spolků, souborů nebo organizací, ale také o propagaci obce nebo regionu.

Doba spolupráce se různě lišila. Nejkratší doba spolupráce byla uváděna 3 roky u NNO a 23 let u respondenta zastupujícího obec.

Přínosy spolupráce viděli respondenti především ve výměně zkušeností a v propagaci jak vlastního regionu a kultury, tak i v propagaci spolupracující organizace. Zvýší tak prestiž regionu a zároveň zvýší návštěvnost této oblasti.

Spolupráce za poslední dva roky byla aktivní pouze u některých respondentů. Ti, kteří za poslední dva roky aktivně spolupracovali, se věnovali pořádání kulturních folklorních akcí. Celou akci měla na starosti pořádající organizace.

V případě mikroregionů se jednalo o mikroprojekty z Programu Cezhraničnej spolupráce, kdy realizaci a řízení projektu měly na starosti samotné mikroregiony a slovenský zahraniční partner spolupracoval jen v některých fázích projektu. Často zmiňovaná byla spolupráce s Regionem Slovácko, které je jedním z hlavních pořadatelů Slavností vína, kterých se účastní téměř všechny obce Slovácka. V tomto případě poskytuje obcím Nadace děti – kultura – sport dotační příspěvky jak pro samotnou obec, tak pro účastníky slavností.

Samotné MAS realizovaly projekty z Programu rozvoje venkova, VI.2.1. Realizace projektů spolupráce a to jak na projekty se spoluprací v rámci České republiky, tak i na mezinárodní projekty.

4. Pokud nespolupracujete, měl(-a) byste zájem o spolupráci s nevládními (neziskovými) organizacemi v oblasti místní kultury? V případě že ano, pak s kým a za jakým účelem a podmínek?

Všichni respondenti určitým způsobem spolupracují s jinými organizace v rozvoji místní kultury.

5. + 6. Rozhodněte, zdali se za poslední dva roky podle Vás ve Vaší obci, MAS či mikroregionu intenzita spolupráce mezi místními aktéry, především ve vztahu k nevládním (neziskovým) organizacím v kultuře, spíše zvýšila nebo snížila.

Pokuste se určit, které okolnosti měly na tuto změnu největší vliv?

Respondenti se v pěti případech shodli, že spolupráce setrvává na dobré úrovni, ale že je čím dál více nutné se věnovat motivaci samotných zástupců a představitelů spolků a organizací. Kladný vliv na to má i personální zastoupení spolupracujících spolků. Jeden respondent se domnívá, že spolupráce zejména s NNO se spíše snižuje a to z důvodu špatné situace ve financování kultury. Dva respondenti odpověděli, že se spolupráce naopak zvyšuje. Oba ale shodně dodali, že musí vynaložit více úsilí, aby tomu tak bylo. Spolupráce se podle nich zvyšuje zejména u folklorních souborů, škol a obcí.

Všichni respondenti se shodli, že současné nastavení financování místní kultury má za následek spíše pokles v rozvoji kultury a spolupráci mezi jejími aktéry. Jeden z respondentů vystihnul problematiku ve spolupráci takto: „*Celospolečenské klima nepřeje spolupráci, dobrovolnickým aktivitám zdarma, sdílení se. Mediální obraz společnosti a realitě běžného života dominují příklady vulgárnosti, rozkrádání a boje o každou korunu*“

7. Určete, podle Vašeho názoru, hlavní problémy a úspěchy spolupráce mezi aktéry v místní kultuře v rámci Vaší obce, MAS či mikroregionu v posledních dvou letech? Zvláště vyhodnoťte spolupráci mezi MAS, obcemi, firmami a nevládními (neziskovými organizacemi).

Tabulka č. 12: Vyhodnocení otázky č. 7

	Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
Problémy	- Financování - Možnosti podpory - Motivace	- Financování - Možnosti podpory - Informovanost - Koordinace
Úspěchy	- Podpořené projekty a jejich výsledky	- Podpořené projekty a jejich výsledky

Hlavní problémy spolupráce vidí respondenti především v možnostech financování kulturních aktivit. Činnost NNO v místní kultuře spočívá v obětování volného času několika dobrovolníků, kteří musejí být ale dostatečně motivováni. Hlavní motivací je jednak možnosti prezentace své činnosti a dále ale také podpora obce a regionu. Nedostatek financí na podporu spolkové činnosti z rozpočtu obcí je ale stále větším problémem. Mikroregiony spolupracují s NNO zejména při větších akcích, ale největší část spolupráce se odvíjí zejména mezi NNO a obcemi. Spolupráce s MAS by podle respondentů mohla být větší. V MAS Hornácko a Ostrožsko vyzdvihují podporu formou Folklorního fondu, který do jisté míry řeší problematiku financování. V MAS Buchlov existuje pracovní skupina pro kulturu, jejíž spolupráce s ostatními organizace ovšem vyzněla do ztracena a je tak vnímána spíše negativně.

8. V čem a jak by měla být spolupráce v oblasti místní kultury podporována MAS a krajským úřadem?

Tabulka č. 13: Vyhodnocení otázky č. 8

	Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
MAS	- Propagace - Koordinace - Finanční podpora	- Koordinace - Servisní zázemí - Platforma pro výměnu zkušeností
KÚ	- Financování - Kvalifikovaní pracovníci a poradci	- Zrušení KÚ - Propagace MAS a kulturních akcí

Spolupráce v oblasti místní kultury by měla být podle respondentů podporována spíše MAS a ne Krajem. Někteří dokonce uváděli, že by se Krajský úřad měl zrušit a ušetřené prostředky by se mohly rozdělit v poměru k počtu obyvatel. Role kraje je celkově vnímána spíše negativně. Jednou z aktivit by mohla být propagace MAS, jednotlivých spolků v obci a jejich akcí.

MAS by měla sloužit jako platforma pro koordinaci kulturních aktivit a výměnu zkušeností. Hlavní role by měla být v poradenství a spolupráce při získávání dotačních prostředků. Měla by sloužit jako servisní zázemí a podporovat spolky v oblasti dotační politiky a administrace projektů, které jsou pro ně mnohdy složité a odrazují je.

NÁVŠTĚVNÍCI A NÁVŠTĚVNOST REGIONU

9. Byly podle vás místní kulturní akce ve vaší obci, popř. MAS či mikroregionu v posledním roce zaměřeny spíše na místní obyvatele nebo na mimoregionální návštěvníky?

Tabulka č. 14: Vyhodnocení otázky č. 9

Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
- Místní obyvatele	- Místní obyvatele

Respondenti se shodují, že když jsou místní kulturní akce zaměřeny na všechny návštěvníky bez rozdílu, tak jsou přesto navštěvovány zejména místními obyvateli a obyvateli sousedních obcí. Pouze několik větších akcí zejména ve větších obcích se účastní i mimoregionální návštěvníci. V Mikroregionech Hornácko a Ostrožsko jsou tak to například Hornácké slavnosti, pouť Matice Svatoantonínské v Blatnici Pod sv. Antoníčkem, hody nebo košty vína. V Mikroregionu Buchlov jsou mimoregionální akcí Kosecké písně, Slavnosti česneku, pouť sv. Cyrila a Metoděje na Velehradě a akce pořádané na zámku, v archeoskanzenu a na hradě.

10. Co by se mělo posílit nebo naopak utlumit ve způsobu, jakým jsou propagovány místní kultura, památky a kulturní akcí Vaší obce či MAS?

Tabulka č. 15: Vyhodnocení otázky č. 10

	Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
Posílit	- Propagační materiály - Spolupráce s mládeží a dětmi	- Propagační materiály - Periodikum do každého domu
Utlumit	- Neorganizovanost	- Internet

Přečeňovaná je podle jednoho respondenta role internetu a je potřeba realizovat i jiné formy propagace, které jsou pro návštěvníky a místní obyvatele více osobní. Respondent z Mikroregionu Hornácko a Ostrožsko uvedl, že „utlumit“ by se měla neorganizovanost v propagaci. Jak se shoduje valná většina dotazovaných, je nutné vytvořit jednotnou a hlavně kvalitní formu propagace. Východisko někteří vidí v periodiku typu místního zpravodaje, který by byl expedován do každé domácnosti a nabízen v regionálních

informačních centrech. Posílit by se měla také v rámci propagace spolupráce s místní mládeží a dětmi. Role informačních center se zdá být respondentům vyhovující.

11. Uved'te faktory, které by podle Vás mohly zvýšit návštěvnost současných kulturních akcí a památek ve Vaší obci či MAS (mikroregionu) a jakou úlohu by přitom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?

Tabulka č. 16: Vyhodnocení otázky č. 11

Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
- Méně velkých akcí - Více menších, lépe připravených a finančně méně náročných akcí	- Zvýšit propagaci - Souhrnný kalendář akcí

Místní NNO by měly zejména zkvalitnit a zintenzivnit propagaci. Kulturní akce by měly být menšího rozsahu, ale o to kvalitnější. Mělo by se zamezit situacím, kdy se v jeden termín koná více podobných akcí. Správci kulturních památek by měly více spolupracovat s mikroregiony, obcemi a NNO. NNO by měla v případě kulturních akcí včas informovat o jejich konání a případných změnách.

Mikroregiony Hornácko i Ostrožsko disponují souhrnnými kalendáři akcí, které na stránkách Mikroregionu Buchlov chybí.

12. Které nové, či podle Vás dosud málo známé místní kulturní aktivity či objekty, by měly být podporovány za účelem zvýšení návštěvnosti Vaší obce či MAS (mikroregionu)? Uved'te i důvody Vašeho výběru a jakou úlohu by při tom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?

Tabulka č. 17: Vyhodnocení otázky č. 12

Mikroregion Hornácko a Ostrožsko	Mikroregion Buchlov
- Zámek Uherský Ostroh – chybí historická expozice s příběhem - Podpora spolků a organizací zaměřených na mládež	- Systémová podpora muzeí - Podpora a propagace tradičních lidových řemesel - Podpora spolků a organizací zaměřených na mládež

U zmiňovaných kulturních aktivit a objektů respondenti postrádají malou iniciativu ze strany organizátorů a vedoucích. Řešení vidí v personálním obsazení vedoucích pozic, vyšší finanční podpoře a motivovanosti vedoucích osob.

FINANCOVÁNÍ KULTURY

13. Zaznamenali jste ze strany podnikatelů menší angažovanost z pohledu sponzorství místních kulturních akcí v posledních dvou až třech letech z důvodu hospodářského poklesu? Pokud ano, jakým způsobem se tato změna projevila na Vašich kulturních aktivitách a jaké další organizační změny jste museli přijmout, abyste se s touto situací vyrovnali?

Všichni respondenti potvrzují, že ze strany podnikatelů zaznamenali menší angažovanost ve sponzorství místních kulturních akcí, zejména akcí pro děti (tyto akce byly sponzorované nejvíce). Pořádané akce realizují v menším měřítku. Organizace a spolky musí řadu věcí řešit prostřednictvím svých členů a ne dodavatelsky. Jedním z řešení vidí v dofinancování ze strany obcí.

14. Jakým způsobem a z jakých zdrojů převážně financujete kulturní akce?

Kulturní akce financují respondenti z vlastních zdrojů a z příspěvků rozpočtů obcí.

15. Popište, jak vnímáte současnou roli a) státu, b) Zlínského /Jihomoravského kraje při financování a podpoře místní kultury. Jaká opatření byste navrhovali pro zlepšení současného stavu s vědomím stávajících rozpočtových omezení?

Role kraje je pro většinu respondentů indiferentní a do financování místní kultury se plést neměl. Role státu je přednější. Díky změně rozpočtového určení daní je možné, aby místní kulturu mohly stále financovat obce. Stát by proto měl alokovat úměrné množství zdrojů prostřednictvím RUD do rozpočtů. Jeden z respondentů doslova uvádí: „Bude-li fungovat stát jako správný rozdělovník peněz ze státního rozpočtu jednotlivým obcím, pak není třeba mezičlánku, neboť obce se o svou místní kulturu postarají.“

16. Jaká nejvyšší částka za vstupné je podle Vašich zkušeností v současné době přijatelná pro návštěvníky kulturních akcí ve Vaší obci či MAS? Určete v rozdělení podle významu (druhu) akce, kdy cílovou skupinou jsou

- a) převážně obyvatelé Vaší obce nebo MAS;**
- b) převážně obyvatelé z přilehlých částí ZLK, JMK a Slovenska;**
- c) převážně obyvatelé celé ČR a popřípadě dalších států.**

- a) Akce pořádané obcí a MAS jsou většinou menšího charakteru a respondenti uvádějí jako nejvyšší částku 50 – 100 Kč
- b) Akce regionálního charakteru 100 – 150 Kč
- c) Akce národního charakteru, historické památky 150 Kč

Podle respondentů je nejvyšší akceptovatelná částka za vstupné za osobu 150 Kč. Výše se samozřejmě liší dle druhu akce. Místní akce jsou menšího charakteru a účastní se jich převážně obyvatelé obce, kteří nebudou ochotni navštívit akci, pokud budou muset platit vysoké vstupné. Polovina respondentů zmínila formu rodinného vstupného, které je pro rodiny s dětmi velmi výhodné a levnější než klasické vstupné.

MÍSTNÍ IDENTITA

17. Které prvky místní kultury přispívají k identitě Vaší obce, popř. MAS? (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru).

Tabulka č. 18: Vyhodnocení otázky č. 17

Mikroregion Horňácko a Ostrožsko		Mikroregion Buchlov	
- Tradiční akce	47 %	- Tanec, zpěv a lidová muzika	33 %
- Folklor	29 %	- Kroj	25 %
- Vinobraní, vinařské tradice,	16 %	- Košty vína	16 %
- Hody	4 %	- Divadlo	8 %
- Fašank	4 %	- Škola	5 %

Nejčastěji zmiňovaným prvkem místní kultury byl bezesporu folklor, tradiční akce, vinařství a vše co s nimi souvisí. V Mikroregionu Horňácko byly často zmiňovány Horňácké slavnosti, v Mikroregionu Buchlov pak například Koncert lidí dobré vůle. Všichni se shodují, že je to typický prvek naší kultury, který nás odlišuje a dělá výjimečnými od ostatních regionů. Jeden z respondentů uvedl, že velmi významným prvkem, který přispívá k místní identitě je existence školy v obci.

18. Domníváte se, že ve Vaší obci či MAS je z hlediska místní kultury podporována identita dětí v rámci jejich povinné školní docházky prostřednictvím výtvarně či hudební výchovy, četby v hodinách českého jazyka a exkurzí? Pokud souhlasíte, popište, v případě že máte informace nebo zkušenosti, jakým způsobem se tak děje?

Všichni respondenti na tuto otázku odpověděli kladně. V každé obci se místní kultuře věnují už v mateřských školách, kde děti například kreslí kroje. V rámci vystoupení na den matek, vánočních besídkách apod. děti vystupují v krojích, tančí a zpívají místní lidové písně. V základní škole pak na tyto základy navazují i v odborných předmětech. Českém jazyce píší slohové práce o místních zvycích, akcích. V hudební výchově se učí lidové písně a ve výtvarné výchově kreslí například kroje. V každém regionu sídlí i detašované pracoviště ZUŠ Uherské Hradiště, kde se opět snaží co nejvíce zaměřit na místní kulturu.

20. Jaká opatření by podle Vás měla být přijata z pohledu místní kultury za účelem udržení a podpory identity obyvatel Vaší obce? Jakou úlohu by přitom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?

Především se podle respondentů jedná o samotné udržení spolků a organizací a jejich podporu. Jednak ze strany obce, ale také ze strany místních obyvatel. Spolky by měly podle respondentů co nejvíce vystupovat veřejně. Je to pro ně dostatečná motivace a důvod, proč se dané činnosti věnovat a dále aby získali zájem místních lidí a důvod proč vystupovat. Obec by měla spolky podpořit nejen finančně, ale poskytnout jim zázemí a nakoupit základní prostředky. Měly by vznikat nové akce, ale mělo by se také pokračovat již v započatých akcích.

6.2 Zodpovězení výzkumných otázek a ověření hypotéz

Na začátku výzkumného šetření jsem zvolila výzkumné otázky a hypotézy. Po vyhodnocení rozhovorů odpovím na výzkumné otázky a budu potvrzovat nebo vyvracet zvolené hypotézy.

Výzkumné otázky

O1: Kdo jsou klíčoví aktéři v oblasti místní kultury v regionu?

Klíčovými aktéry v mikroregionu Buchlov, Ostrožsko a Hornácko jsou shodně místní spolky a organizace a to zejména folklórní soubory.

O2: Jakým způsobem a z jakých zdrojů jsou financovány kulturní akce v regionu?

Kulturní akce v mikroregionech jsou financovány převážně z vlastních zdrojů jednotlivých spolků a organizací. Vlastní zdroje organizace získávají ze vstupného z pořádaných akcí. Některým organizacím přispívá každoročně i obec z obecního rozpočtu. Příspěvky obcí jsou určeny na chod organizace nebo obec přímo přispívá na jednotlivé pořádané akce.

O3: Je v regionu podporována místní identita? Jakým způsobem?

Z výzkumného šetření vyplívá, že místní identita je silně podporována ve všech mikroregionech a obcích. Místní obyvatelé a kulturně aktivní jedinci si moc dobře uvědomují, že mikroregiony Buchlov, Ostrožsko a Hornácko se nacházejí v jedné z nejvíce kulturně bohatých oblastí z hlediska folkloru a živých kulturních tradic.

Místní identita je podporována především podporou místních kulturních organizací a spolků. Folklórní soubory jsou zakládány pro děti už při mateřských a základních školách, aby děti vyrůstaly v prostředí, které jim přirozenou cestou vštíjí místní identitu a mohli ji tak předávat dál.

Ověření hypotézy H1

U všech respondentů se mezi třemi citovanými aktéry objevila na prvním nebo druhém místě nevládní organizace. Mimo obce mají podle nic klíčovou roli v rozvoji místní

kultury. Zatímco obec podporuje kulturu spíše pasivně (finanční pomoc, hmotná pomoc apod.), nevládní organizace (místní organizace a spolky) jsou v kulturním dění aktivní

H1: Nejdůležitější roli v rozvoji místní kultury mají nevládní neziskové organizace.

- **Hypotéza potvrzena**

Ověření hypotézy H2

Při dotazování na spolupráci uvedl každý respondent, že spolupracuje s jednou a více organizacemi. Z Mikroregionu Buchlov se jednalo o místní spolupráci z 90%, u Mikroregionu Ostožsko a Hornácko to bylo 80%. Všichni respondenti spolupracovali s obcemi, dále se jednalo o spolupráce s nevládními organizacemi.

H2: Na realizaci každé kulturní akce v regionu se podílí nejméně jedna organizace.

- **Hypotéza potvrzena**

Ověření hypotézy H3

Místní akční skupina se řídí pravidly vytvořenými Ministerstvem zemědělství. V těch mají přesně popsané, jaké mají vykonávat činnosti v rámci Leaderu. Dále se ale mohou místní akční skupiny podílet na rozvoji mikroregionů, v našem případě kultury, podle svých vlastních stanovených interních pravidel. Každý mikroregion si je vytváří sám, proto se v každém mikroregionu liší. Po vyhodnocení výzkumného šetření vyplývá, že MAS Ostožsko a Hornácko má lepe zpracovaný systém podpory kultury než Mikroregion Buchlov. Konkrétně se jedná o grantový projekt Folklórní fond, kterým přispívá místním spolkům. MAS Buchlov má vytvořenu pracovní skupinu pro rozvoj kultury, ale její spolupráce není zdaleka tak intenzivní, než jak bylo zamýšleno.

H3: Spolupráce mezi MAS a nevládními organizacemi při rozvoji místní kultury je v obou zkoumaných regionech na stejné úrovni.

- **Hypotéza nepotvrzena**

7 SPOLUPRÁCE A ROLE MAS A NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ PŘI ROZVOJI KULTURY V MIKROREGIONECH BUCHLOV, HORŇÁCKO A OSTROŽSKO

V kulturně bohaté oblasti jako je oblast mikroregionů Buchlov, Ostrožsko a Horňácko, je podpora kultury a kulturních aktivit dalšími organizace nezbytnou součástí. V první řadě jsou to samotní zástupci kulturních organizací a pořadatelé kulturních akcí, kteří musí vyvíjet iniciativu a být v této oblasti aktivní. Dále jsou to obce, bez jejichž podpory by tyto organizace zanikly. Důležitou roli v rozvoji regionu a také kultury mají i místní akční skupiny.

Jak bylo uvedeno v kapitole 2. a podle výsledků výzkumu můžeme soudit, že hlavní roli v rozvoji kultury mají samotné nevládní organizace, zastoupené převážně místními spolky a folklorními soubory. Spolky spoluprací s obcemi a ostatními spolky, i z jiných obcí při realizaci kulturních akcí. Spolky mají v rozvoji místní kultury roli hlavních aktérů a jsou to oni, kdo tuto kulturu vytváří. V obou regionech se nachází významná poutní místa a proto i církve je zde významným článkem v rozvoji kultury.

Místní akční skupiny z pohledu spolupráce s nevládními organizacemi představují spíše roli prostředníka, mezi nevládními organizacemi a finančními prostředky formou dotací. Samotné MAS se ale v rámci Realizace projektů spolupráce také přímo podílejí na rozvoji místní kultury.

Jedna z nejdůležitějších rolí nevládních organizací a MAS v regionech je získávání finančních prostředků.

7.1 Spolupráce na rozvoji kultury v Mikroregionu Buchlov

MAS Mikroregionu Buchlov vytvořila speciální pracovní skupinu pro rozvoj místní kultury. Skupina sdružuje hlavní představitele místní kultury a jejím cílem je strategie rozvoj kultury a realizace a podpora kulturních akcí v mikroregionu. Bohužel spolupráce se nevyvíjela tak jak se plánovalo a skupina se v současné době přestala scházet. Cílem je vytvořit novou strategii rozvoje, kterou obnovená pracovní skupina pro rozvoj místní kultury mohla realizovat v novém plánovacím období 2014 – 2020.

Tabulka č. 19: Fiche MAS Mikroregionu Buchlov podporující kulturu

Číslo a název fiche	Opatření / podopatření	Oblasti podpory
1 – Buchlovsko – Slovácká tradiční řemesla	Opatření III.1.2. – Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	- Podpora tradičních řemesel a regionální produkce - Stavební obnova nebo nová výstavba dílen - Nákup technologií
4 – Lidé a kultura na Buchlovsku	Opatření III.2.2., Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	- Studie obnovy využití památek - Revitalizace památkových budov, objektů, parků - Realizace výstav, muzeí
5- Lidé a život na Buchlovsku	Opatření III.2.1.2. Občanské vybavení a služby	- Stavební obnova a nová výstavba budov občanské vybavenosti, nákup vybavení a technologií pro spolkovou činnost

Tabulka č. 20: Realizované projekty IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie, v oblasti kultury

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Výše dotace V Kč	Rok realizace
Stavební úpravy sociálního zařízení sportovní haly v Břestku	Obec Břestek	Stavební úpravy sportovní haly, která slouží pro místní spolky a pořádají se zde kulturní akce	393 tis.	2012
Kongresový sál ve sklepení SGV	Arcibiskupství Olomoucké	Vybavení sálu v prostorách jezuitské koleje. Sál slouží pro kongresovou turistiku a kulturní akce.	273 tis.	2012
Dvůr na Žabím rynku, Osvětimany – dětské a společenské centrum	Městys Osvětimany	Přestavba starého domu lidové architektury na společenské a dětské centrum	1,48 mil.	2012
Záchrana kostela v Boršicích – I. Etapa – oprava střechy	Římskokatolická farnost Boršice u Buchlovic	Oprava střechy historického kostela	1,6 mil.	2011

Pokračování tabulky. č. 20

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Výše dotace v Kč	Rok realizace
Stavební úpravy sociálního zařízení sportovní haly v Břestku	Obec Břestek	Stavební úpravy sportovní haly, která slouží pro místní spolky a pořádají se zde kulturní akce	393 tis.	2012
Záchrana historicky chráněné budovy fary s vybudováním centra mládeže a expozicí A. Hrabala	Římskokatolická farnost Buchovice	Stavební rekonstrukce historické budovy. Vybudování centra mládeže a expozice A. Hrabala.	1,6 mil.	2011
Archeoskanzen Modrá	Obec Modrá	Dovybavení velmoravského skanzenu	400 tis.	2004
Muzeum Tupeské keramiky	Obec Tupesy	Realizace skanzenu Tupeské keramiky a její expozice	600 tis.	2004

Tabulka č. 21: Realizované projekty IV.2.1. Realizace projektů spolupráce v oblasti kultury

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Výše dotace v Kč	Rok realizace
Zachování tradic a kulturního dědictví MAS Hornolidečska a MAS mikroregionu Buchlov	MAS Buchlov, MAS Hornolidečska,	Pořízení slováckých a valašských krojů	2,5 mil.	2010
Pohádky a pověsti Buchlovských hor a Hornolidečska	MAS Buchlov, MAS Hornolidečska	Sepsání knihy pohádek a natočení DVD	2,5 mil	2012

Mimo samotnou MAS čerpají dotační tituly i samotné obce, spolky a organizace. Menší finanční částky získávají od Zlínského kraje, Ministerstva Kultury nebo Nadace děti – kultura – sport. Bylo zde realizováno i několik větších projektů ve spolupráci se zahraničními partnery.

Tabulka č. 22: Realizované projekty v Mikroregionu Buchlov mimo Leader

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Program /grant	Výše dotace	Rok realizace
Oprava a restaurování příčné lodí a presbytáře baziliky na Velehradě	Římskokatolická farnost Velehrad	Oprava a restaurování příčné lodí a presbytáře baziliky	Norské fondy	542 tis. Eur	2007
Velehrad – centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy	Římskokatolická farnost Velehrad	Vybudování moderní sítě provázaných společenských, vzdělávacích, kulturních a poznávacích služeb na území Velehradu	Integrovaný operační program IOP	293 mil. Kč	2007 – 2013
Velehrad – Trnava, společné kořeny jezuitské kultury a vzdělanosti	Římskokatolická farnost Velehrad	Obnovení původního způsobu přirozeného větrání prostorů. Kulturní a vzdělávací akce.	Program cezhraničnej spolupráce	10,8 mil. Kč	2007 – 2011
Československé kulturní centrum	Obec Buchlovice, Horný Hričov	Kulturní centrum s knihovnou	Program cezhraničnej spolupráce	548 tis. Eur	2011
Muzeum Podhradí	Obec Buchlovice, Soblahov	Vytvoření muzea podhradí, místa pro expozice a kulturní akce	programu Interreg III. A ČR – SR	nezjištěno	2005
Galerie na půdě	Obec Buchlovice, Soblahov	Projekt navazující na Muzeum podhradí, vytvoření podlaží	Program cezhraničnej spolupráce	nezjištěno	2010

Pokračování tabulky č. 22

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Program /grant	Výše dotace	Rok realizace
Oprava a restaurování příčné lodi a presbytáře baziliky na Velehradě	Římskokatolická farnost Velehrad	Oprava a restaurování příčné lodi a presbytáře baziliky	Norské fondy	542 tis. Eur	2007

..

7.2 Spolupráce na rozvoji kultury Mikoregionech Horňácko a Ostrožsko

Místní akční Horňácko a Ostrožsko si k podpoře místní kultury vytvořila vlastní grantový program s názvem **Folklórní fond** Existence folklórního fondu Místní akční skupiny Horňácko a Ostrožsko je založena na principu dobrovolných příspěvků a finančních darů od různých subjektů, které se ztotožňují s cíli grantového programu a chtějí pomáhat udržovat a rozvíjet lidové tradice v místním prostředí. Základní skupinu dárců tvoří žadatelé, kteří uspěli se svými žádostmi o dotaci v programu Leader. Všechny předložené žádosti do Folklórního fondu MAS hodnotí Výběrová komise MAS podle stanovených preferenčních kritérií. Folklórní fond MAS Horňácko a Ostrožsko je navíc otevřen i pro místní podnikatele, kteří by se chtěli v tomto grantovém programu společně angažovat a případně se i spolupodílet na výběru úspěšných žádostí.

Cílem Folklórního fondu je podle MAS pomáhat všem organizacím, spolkům i jedincům, kteří mají omezené finanční možnosti realizovat akce přispívající k všestrannému pozitivnímu rozvoji osobnosti dětí a mládeže se zaměřením na oblast folklórních a kulturních aktivit, především na záchranu lidového tance verbuňk. (Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko, © 2013)

Dalším významným prvkem spolupráce mezi všemi aktéry v kultuře v mikoregionech Horňácko a Ostrožsko je vydávání časopisu Krajem svatého Antonínka. Jak uvádí na svém webovém portálu mikroregion Ostrožsko, jedná se o sousedské noviny dvou

mirkroregionů. Jediný časopis tohoto druhu se věnuje dění v obcích a všímá si hodnot, o kterých se běžné noviny nezmiňují.

Tabulka č. 23: Fiche MAS Horňácko a Ostrožsko podporující kulturu

Číslo a název fiche	Opatření / podopatření	Oblasti podpory
3 – Občanské vybavení pro děti a mládež	Opatření III.2.1.2. Občanské vybavení a služby	- Obnova budov a ploch pro spolkovou činnost, kulturní domy
4 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	Opatření III.2.2., Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova	- Studie obnovy využití památek - Revitalizace památkových budov, objektů, parků Realizace výstav, muzeí
5 – Podpora drobných výrobců místních produktů	Opatření III.1.2. – Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje	- Podpora tradičních řemesel a regionální produkce - Stavební obnova nebo nová výstavba dílen Nákup technologií

Tabulka č. 24: Realizované projekty IV.1.2. v oblasti kultury MAS Horňácko a Ostrožsko

Žadatel	Název projektu	Popis projektu	Výše dotace v Kč	Rok realizace
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Hrubé Vrbce a Velké nad Veličkou	Obnova fasády kostela	Obnova fasády kostela na ploše 550 m ²	920 tis.	2010 - 2011
Občanské sdružení Spolek pro obnovu zámku v Louce	Zámek v Louce – stavebně historický průzkum	Realizace průzkumu opravy zámku	132 tis.	2010
Obec Ostrožská Lhota	Obnova víceúčelového domu č.p. 220 Ostrožská Lhota	Stavební úpravy a vybudování archeologické expozice	1,4 mil.	2010

Pokračování tabulky č. 24

Žadatel	Název projektu	Popis projektu	Výše dotace v Kč	Rok realizace
Město Uherský Ostroh	Rekonstrukce zvonice na Ostrožském předměstí	Restaurátorské práce na uměleckých sgrafitech	920 tis.	2010 – 2011
Obec Nová Lhota	Obnova kulturního domu v Nové Lhotě	Revitalizace budovy	441 tis.	2009
Město Hluk	Výstavba nového pódia u hlubocké tvrze	Vytvoření zastřešeného pódia, nákup lavicových setů	391 tis.	2009

Tabulka č. 25: Realizované projekty IV.2.1. v oblasti kultury MAS Horňácko a Ostrožsko

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Výše dotace v Kč
Chodníčky za poznáním Slovensko – Moravského pohraničí	MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Kopaničářský region	Vytvoření turistických chodníků, společné turistické akce,	1,1 mil.
Ožívujeme venkovská stavení na Moravě a na Myjvě	MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Strážnicko, MAS Kopaničářský region	Mezinárodní projekt; rozvoj partnerství tří MAS, vzniknou venkovské tržnice a bude obnoven památkový domek v Ostrožské Nové Vsi,	4,89 mil
Moravské a slezské ovocné stezky	MAS Nížký Jeseník, MAS Partnerství Moštěnka, MAS Regionu Poodří, MAS Bojkovska, MAS Horňácko a Ostrožsko, MAS Rýmařovsko, MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	Zachování a rehabilitace ovocných stromů jakožto dárců plodů, jako součástí tradic a významných prvků v krajině.	602 tis.(podíl dotace)

MAS Hornácko a Ostrožsko bylo úspěšné v podání žádostí i do jiných dotačních programů než do Ledaderu.

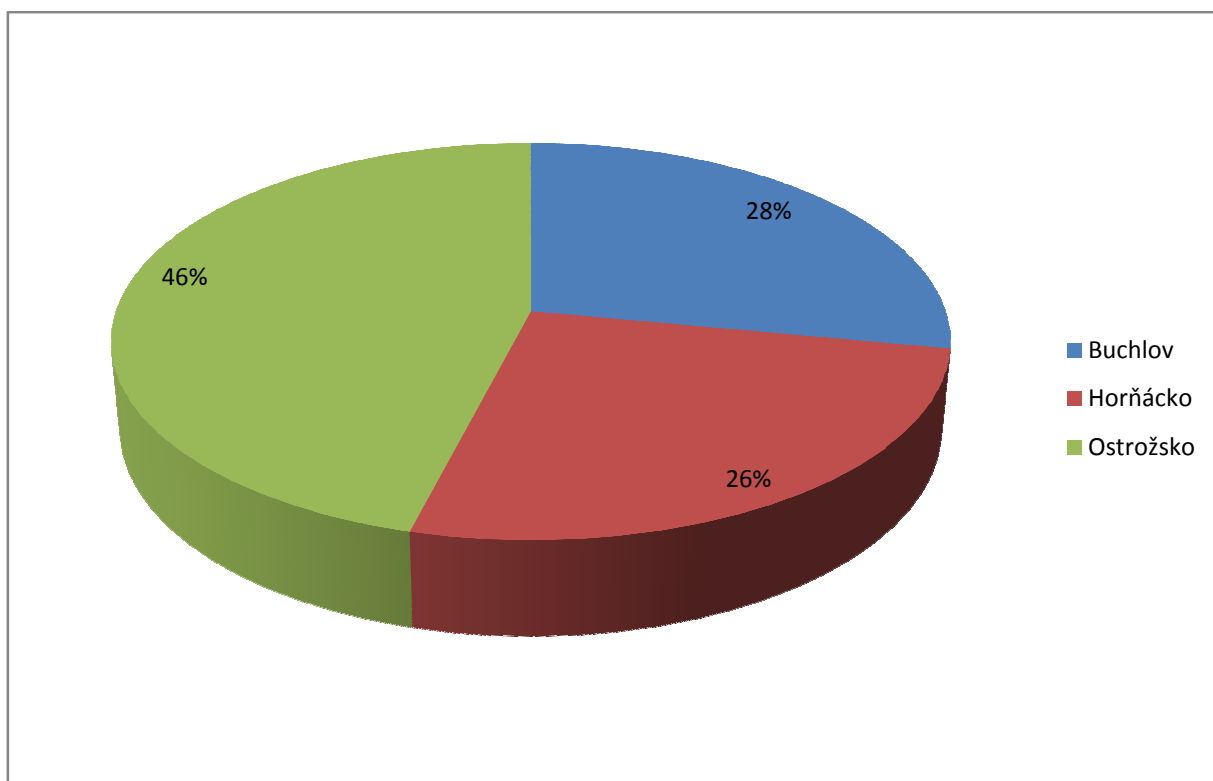
Tabulka č. 26 : Realizované projekty v mikroregionech Hornácko a Ostrožsko mimo Leader

Název projektu	Žadatel	Popis projektu	Dotační program	Výše dotace V Kč
Na co chodit pěšky, když můžou být běžky	MAS Hornácko a Ostrožsko, MAS Kopaničářský region	Vytvoření turistických chodníků, společné turistické akce,	OPPS ČR – SR 2007 - 2013 - fond mikroprojektů.	1,1 mil.
Školy pro venkov	NAD ORLICÍ o.p.s., INEX- SDA Kostelecké Horky, Novohradská občanská společnost o.s., MAS Hornácko a Ostrožsko	Rozvoj znalostí, schopností a dovedností žáků ZŠ v oblasti principů udržitelného rozvoje	OPVK	17,18 mil.

7.3 Hlavní aktéři v kultuře

Oblast mikroregionu Buchlov i Horňácka a Ostrožska je kulturně velmi bohatá a udržuje se zde mnoho tradic a zvyků. Najdeme zde proto velké množství obecních spolkových organizací, kroužků a skupin. Ve všech mikroregionech můžeme napočítat celkem 69 takových organizací. Celý výčet organizací a spolků je uveden v PŘÍLOZE P II: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV a V PŘÍLOHA P III: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONECH OSTROŽSKO A HORŇÁCKO.

Graf 2: Procentuální rozmístění nevládních kulturních organizací v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko

Zdroj: zpracováno autorkou

Graf ukazuje procentuální podíl jednotlivých mikroregionů na celkovém počtu kulturních organizací. Nejvíce kulturních organizací má Mikroregion Ostrožsko. Je to dáno větším počtem zastoupení měst (Uherský Ostroh, Hluk). Téměř srovnatelné množství kulturních organizací je v mikroregionech Buchlov a Horňácko.

8 DEFINOVÁNÍ VIZE A STRATEGIE ROZVOJE MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV

Dotazníkové šetření v podobě řízených rozhovorů ukázalo na řadu nedostatků ale i pozitiv v rozvoji místní kultury v mikroregionech Buchlov, Ostrožsko a Hornácko. Informace a výsledky z dotazníkového šetření, rozborů místní kultury, MAS a mikroregionů jsem použila ke zpracované SWOT analýzy. Výsledky těchto dvou šetření, SWOT analýzy a dotazníkového šetření, použiji k formulaci vize a ke zpracování strategie rozvoje kultury Mikroregionu Buchlov. Mikroregion Buchlov jsem si vybrala záměrně, protože jsem zde dva roky pracovala v Místní akční skupině Mikroregionu Buchlov, o.s. Vybraný mikroregion je specifický svou kulturou, která má své historické kořeny a která je udržována silným místním spolkovým a společenským životem.

8.1 SWOT analýza místní kultury v Mikroregionu Buchlov

Pomocí SWOT analýzy identifikuji silné a slabé stránky místní kultury a zjistím její možné příležitosti a hrozby v dalším rozvoji. Jakubíková (2008, s. 103) že cílem SWOT analýzy je identifikovat do jaké míry je současná strategie organizace a její specifická silná a slabá místa relevantní a schopná se vyrovnat se změnami, které nastávají v prostředí.

Vnitřní analýza – silné a slabé stránky:

- Stanovení možností a potenciálu
- Identifikace vnitřních silných a slabých stránek
- Silné stránky zahrnují komparativní a konkurenční výhody sektoru pro rozvojové aktivity
- Slabé stránky jsou veškeré faktory, které limitují nebo ohrožují tyto aktivity

Vnější analýza – příležitosti a hrozby:

- Při tvorbě strategie je zapotřebí brát v úvahu příležitosti a ohrožení vnějšího prostředí, např. změny zákonů, ekonomické změny na národní a mezinárodní úrovni, sociální a politické změny, demografické změny, infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni.

Tabulka č. 27 : SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Vysoký počet tradičních kulturních akcí - Existence atraktivních kulturních a turistických cílů neregionálního významu (Buchlovice, Buchlov, Velehrad, Modrá) - Stabilní základna spolkových organizací - Vysoký počet nevládních organizací činných v kultuře	- Nedostatečná propagace na společném webu - Chybí společný kalendář akcí - Chybí databáze aktérů místní kultury - Minimální marketingové strategie mikroregionu - Nedostatek finančních prostředků pro místní spolky a organizace - Chybí regionální periodikum
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
- Využití dotací z EU k rozvoji místní kultury - Využití grantů a příspěvků Zlínského kraj - Vytvoření nové neregionální kulturní akce - Cílená propagace místní kultury a mikroregionu s využitím všech dostupných mediálních prostředků - Obnova a údržba kulturních památek - Navázání nových forem spolupráce s národními i zahraničními partnery	- Chybějící společná forma propagace - Konkurence sousedních regionů - Nedostatečná podpora spolkových organizací ve venkovských oblastech - Nezájem o místní kulturu ze strany místních obyvatel - Nekoordinace a nespolečná práce mezi veřejnou správou a aktéry v kultuře - Nedostatek prostředků na realizaci plánovaných akcí

Předpokladem SWOT analýzy je dosažení úspěšnosti při plnění strategického plánu rozvoje minimalizací slabých stránek a hrozeb a maximalizací silných stránek a příležitostí. Aby mohly být jednotlivé body strategie rozvoje místní kultury v mikroregionu Buchlov plněny, je potřeba aby se využilo všech příležitostí možností rozvoje a naopak aby se co nejvíce snížila možnost hrozby. Následující strategie rozvoje uvádí možné způsoby jak toho dosáhnout.

8.2 Vize rozvoje kultury Mikroregionu Buchlov

Mikroregion Buchlov zvýší návštěvnost, propagaci a počet zavedených kulturních akcí, zaměřených především na folklór. Mikroregion Buchlov bude usilovat, aby se občané obcí mikroregionu aktivně zapojovali do kulturních aktivit a spolupracovali s místními spolky, organizacemi a obcí. Mikroregion bude podporovat spolkovou činnost a činnost místních organizací. Mikroregion Buchlov bude usilovat o skloubení místních folklórních tradic, historického kulturního bohatství a tradičních řemesel v návaznosti na cestovní ruch.

8.3 Strategie rozvoje kultury Mikroregionu Buchlov

Pro naplnění uvedené strategické vize rozvoje kultury Mikroregionu Buchlov byly definovány strategické cíle. Těchto cílů bude dosaženo prostřednictvím základních priorit rozvoje a definováním opatření, které povedou k jejich naplnění.

Strategické cíle:

Strategický cíl č. 1: Udržení a posílení kulturního a společenského života v Mikroregionu Buchlov a jeho obcích

Strategický cíl č. 2: Optimalizace zdrojů na financování místní kultury

Strategický cíl č. 3: Podpora a rozvoj spolkové činnosti

Strategický cíl č. 4: Provázání kultury na cestovní ruch

Strategický cíl č. 5: Provázanost kultury na tradiční řemesla a regionální produkci

Strategický cíl č. 6: Udržovat a posilovat aktivní účasti obyvatel na vytváření kulturního života v mikroregionu

8.3.1 Strategický cíl č. 1: Udržení a posílení kulturního a společenského života v Mikroregionu Buchlov a jeho obcích

V Mikroregionu Buchlov se koná řada kulturních akcí, které mají v regionu dlouholetou tradici. Je potřeba, aby se kulturní nabídka v regionu přizpůsobovala aktuálním trendům a poptávce návštěvníků. Měly by vzniknout nové akce nebo kulturní zařízení, o které jeví obyvatelé a návštěvníci zájem, ale které v mikroregionu schází. Zvláště by měla být posílen kulturní život pro mládež a děti.

Priorita 1: Podpora kulturních zařízení a kulturních aktérů

Opatření:

- Podpora stávajících kulturních akcí a kulturních aktérů
- Podpora nových kulturních akcí a kulturních aktérů
- Podpora stávajících akcí a podpora nových akcí s neregionální tematikou (Cyrilometodějská tradice, Velkomoravská říše, Hrad Buchlov, Zámek Buchlovice apod.)
- Podpora ve financování kulturních akcí a kulturních aktérů
- Pořádání kulturních akcí s přizvanými kulturními aktéry z okolních regionů nebo zahraničí
- Podpora vycestování kulturních aktérů do okolních regionů nebo do zahraničí
- Propagace kulturních akcí a kulturních aktérů v mikroregionu, okolních regionech a v zahraničí
- Zvýšení počtu kulturních akcí v měsících, kde je jejich počet nižší (leden, červenec, srpen, září)

Priorita 3: Zvýšení dostupnosti kultury pro návštěvníky z okolí

Opatření:

- Posílení spojů hromadné dopravy s okolními obcemi
- Posílení spojů hromadné dopravy mezi spádovými obcemi Buchlovice a Uherské Hradiště
- Zvýšení spojů hromadné dopravy v době konání kulturních akcí, ve večerních hodinách, o víkendech a o svátcích
- Zvýšení nabídky levného ubytování pro návštěvníky mikroregionu
- Vytvoření nových webových stránek s databází kulturních akcí, kulturních spolků, kulturních památek, možnosti ubytování, stravování a vytvořených několikadenních celoročních turistických balíčků

Priorita 3: „Specializace“ obcí na vybrané druhy kulturních akcí

Opatření:

- Rozšíření doprovodných akcí během roku na akci, která je v obci nejnavštěvovanější (Tupesy – Tupeská keramika, Boršice – vinařství apod.)
- Vybraný druh akce by se stal typický pro danou obec
- Společná propagace obce s její typickou akcí

8.3.2 Strategický cíl č. 2: Optimalizace zdrojů na financování místní kultury

Financování místní kultury je jeden z největších problémů rozvoje místní kultury. Spolky a organizace místní kultury jsou založeny na dobrovolnosti a lidé se jim věnují z vlastní vůle, ze zájmu a bez nároku na honorář. Každé pořádání kulturní akce s sebou ale nese nemalé finanční náklady a spolky je mohou hradit je do určité výše.

Priorita 1: Vznik Folklorního fondu

Opatření:

- Vznik Folklorního fondu, který formou finančních grantů podporoval místní folklorní soubory a akce
- Vznik Folklorního fondu v rámci MAS
- Vznik Folklorního fondu v každé z obcí mikroregionu
- Určitá procentuální část z výnosů každé akce pořádané v mikroregionu by šla do Folklorního fondu
- Vyčlenění vyšších částek z rozpočtů obcí na podporu spolkové činnosti, organizací a folklorních souborů

Priorita 2: Hledání nových možností financování místní kultury

Opatření:

- Aktivní vyhledávání vhodných dotačních programů a titulů na rozvoj místní kultury a jejich čerpání
- Podpora kulturních projektů z Leaderu
- Zpoplatnění kulturních akcí

- Členské příspěvku ve spolkových organizacích a činnostech
- Aktivní vyhledávání sponzorů na podporu místní kultury
-

8.3.3 Strategický cíl č. 3: Podpora a rozvoj spolkové činnosti

Většina kulturních akcí v obci je pořádána místními spolky a organizacemi. Proto je nutné vytvořit pro tyto organizace vhodné a kulturní zázemí a podle možností ho vybavit pro danou spolkovou činnost. Obec by měla spolky iniciovat k vystoupení při různých příležitostech konaných v obci (výročí, vítání občánků, akce pro seniory, akce pro děti).

Priorita 1: Vytvoření společné folklórní mikroregionální akce

Opatření:

- Vytvoření mikroregionálního festivalu, kterého by se zúčastnily všechny folklórní soubory z mikroregionu
- Vytvoření mikroregionálního festivalu zaměřené na dětské folklórní soubory
- Akce by se konala v zázemí významného historického kulturního objektu jako je Zámek Buchlovice, zámecká zahrada nebo např. Archeoskanzen na Modré

Priorita 2: Zlepšení materiálně- technického zázemí pro místní organizace a spolky

Opatření:

- Revitalizace nebo nová výstavba kulturních zařízení pro pořádání akcí a jako zázemí pro spolkovou činnost
- Revitalizace starých lidových staveb, které by sloužili jako muzeum lidového stavitelství, zázemí pro spolkovou činnost a pro pořádání kulturních akcí
- Hmotné vybavení zázemí pro spolkovou činnost
- Vytvoření stránky daného spolku na stránkách obce, která bude neustále aktualizována

8.3.4 Strategický cíl č. 4: Provázání kultury na cestovní ruch

Místní kultura, zejména v obcích s neregionálním charakterem jako Buchlovice, Modrá a Velehrad je úzce spjata s cestovním ruchem. Kulturní akce by se měly konat ve větším počtu v hlavní turistické sezóně, na turisticky atraktivních místech nebo v přímo v rekreačních oblastech a hotelích.

Priorita 1: Využití památek, kulturního a přírodního bohatství k podpoře cestovního ruchu

Opatření:

- Pořádání kulturních akcí v prostorách kulturních památek
- Pravidelná vystoupení místních spolků na náměstí, v kulturních památkách, restauračních a zařízení v době hlavní turistické sezóny
- Tématicky zaměřené kulturní akce, určeny zejména pro mládež a vzdělávací instituce

Priorita 2: Zvýšení dostupnosti kultury pro návštěvníky z okolí

Opatření:

- Posílení spojů hromadné dopravy s okolními obcemi
- Posílení spojů hromadné dopravy mezi spádovými obcemi Buchlovice a Uherské Hradiště
- Zvýšení spojů hromadné dopravy v době konání kulturních akcí, ve večerních hodinách, o víkendech a o svátcích

8.3.5 Strategický cíl č. 5: Provázanost kultury na tradiční řemesla a regionální produkci

Tradiční řemesla patří k místní kultuře, ale při pořádání kulturních akcí je na ně často zapomínáno. V Mikroregionu Buchlov spolu řemeslo, tanec a hlavně zpěv k sobě bezesporu patří.

Priorita 1: Propagace tradičních řemesel jako součástí místní kultury

Opatření:

- Propagace tradičních řemesel při pořádání kulturních akcí, ukázky tvorby
- Uspořádání tradičních jarmarků s prodejem tradičních řemeslných výrobků spojených s folklórními vystoupeními a prodejem místních tradičních pokrmů
- Propagace tradičních řemesel v prostorách kulturních památek v rámci prohlídek

Priorita 2: Vytvoření spolků pro obnovu a zachování tradičních řemesel a zvyků

Opatření:

- Vytvoření spolků pro obnovu a zachování tradičních řemesel a zvyků v každé obci mikroregionu
- Zapojení mládeže a místních základních škol do aktivit spolku
- Podpora obce, vytvoření zázemí

8.3.6 Strategický cíl č. 6: Udržovat a posilovat aktivní účast obyvatel na vytváření kulturního života v mikroregionu

Většina akcí pořádaných v mikroregionu je určena pro místní obyvatele. Obce, místní spolky nebo místní akční skupina by měla iniciovat zapojování obyvatel do místního kulturního dění.

Priorita 1: Posílení místní identity

- Aktivně zvát občany na jednání zastupitelstev a jednání místních spolků na téma rozvoje místní kultury
- Podpora aktivních skupin obyvatel v kultuře
- Obnova pracovní skupiny pro kulturu v Místní akční skupině, přijetí členů z řad veřejnosti
- Vytvoření dětských folklórních souborů v každé obci
- Provázet informace o místní kultuře a tradicích s učivem v základních a mateřských školách
-

Priorita 2: Spolupráce a provázanost místní kultury s místními vzdělávacími institucemi

Opatření:

- Vznik dětských folklórních souborů při základní a mateřské škole
- Formou hry provázat informace o místní kultuře s učebním plánem v mateřské škole
- Provázat informace o místní kultuře a tradicích s učebním plánem v jednotlivých odborných předmětech základní školy
- Spolupráce s pedagogy
- Aktivní účast dětí ze základních a mateřských škol při pořádání kulturních akcí, které budou souviset s místní kulturou a tradicemi
- Realizace mikroregionální soutěže místních základních a mateřských škol ve zpěvu, kreslení, malování, literární činnosti s tematikou místní kultury a tradic

8.4 Návrh Realizace projektu s názvem „Dětské folklórní soubory – pokračovatelé tradice“

V návaznosti na návrh strategického plánu uvádím návrh projektu, který by plnil vize rozvoje místní kultury. Jedná se především a o podporu dětské spolkové činnosti. Projekt bude realizován prostřednictvím MAS z programu Leader, Realizace projektů spolupráce.

NÁZEV PROJEKTU

„Dětské folklórní soubory – pokračovatelé tradice“

DOTAČNÍ TITUL

Program rozvoje venkova, OSA IV. Leader, záměr a)

Hlavní opatření: III.2.1.2. Občanské vybavení a služby

-zázemí pro společenské, kulturní, sportovní, spolkové, environmentální a církevní aktivity

Vedlejší opatření: IV.2.1. Realizace projektu spolupráce

Koordinačná MAS - KMAS

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov, o.s.

Partnerská MAS - PMAS

Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko

POPIS PROJEKTU

Hlavní cíl projektu

Hlavním cílem projektu je podpora dětských folklórních souborů a kulturní výměna mezi dvěma, respektive třemi regiony – MAS Buchlov a MAS Hornácka a Ostrožska. Samotný projekt je zaměřený na uchování a obnovení tradičních tanců, písní a zvyků budování místní identity v dětech žijících v regionech.

Hlavní cíl projektu: Zachování tradic, posílení místní identity a spolkové činnosti, kulturní výměna, posílení uplatňování principů Leader a místní rozvojové strategie.

Společným záměrem projektu je podpora dětské spolkové činnosti, konkrétně dětských folklórních souborů na území MAS Buchlov a MAS Hornácko a Ostrožsko.

Plánovaným výstupem je výroba dětských krojů do dětských folklórních souborů, ale také pořízení krojů do folklórních souborů, které vzniknou podpořením tohoto projektu. Dalším výstupem je na území KMAS rekonstrukce staré lidové stavby, která bude sloužit pro místní folklórní soubory, muzeum lidového stavitelství a ve dvoře bude vytvořeno místo pro pořádání kulturních akcí. Posledním výstupem projektu bude uspořádání dětských folklórních festivalů na území MAS Buchlov a MAS Hornácko a Ostrožsko.

Realizací projektu budou dosaženy následující cíle:

1. Oživení společenského života v obcích obou regionů
2. Kulturní výměna, vzájemné poznávání a výměna příkladů dobré praxe
3. Budování místní identity a předávání tradic u dětí předškolního a školního věku
4. Upevnění a navázání nové spolupráce mezi spolky a místními organizace v obou regionech
5. Vytvoření nových kulturních akcí

Struktura projektu:

- A. Pořízení nových dětských krojů
- B. Uspořádání dětských folklórních festivalů
- C. Rekonstrukce lidové stavby pro spolkovou činnost a pořádání kulturních akcí

POPIS AKTIVIT PROJEKTU

A. Pořízení nových dětských krojů

- Plánovaný výstupem je výroba jednotlivých krojů.
- KMAS Buchlov - pořízení krojů dětským souborům v Buchlovicích, souboru v Břestku, Boršicích, Modré a díky novým krojům vzniknou nové soubory v Tupesích a Osvětimanech.

- PMAS Horňácko a Ostrožsko - pořízení krojů do souborů v obcích Uherský Ostroh, Blatnička, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Hluk, Velká nad Veličkou, Hrubá vrbka, Louka a Nová Lhota.

B. Uspořádání dětských folklorních festivalů

- Uspořádání dětského festivalu v Uherském Ostrohu a v Buchlovicích.
- Příležitost pro představení nových krojů. V Uherském Ostrohu se akce bude konat na nádvoří místního zámku. V Buchlovicích se akce uskuteční ve dvoře nově zrekonstruované lidové stavby. Obou festivalů se zúčastní folklorní soubory z obou regionů.
- Nově založená akce se budou konat každoročně a budou přizváni noví hosté.

C. Rekonstrukce lidové stavby pro spolkovou činnost a pořádání kulturních akcí

- Rekonstrukce lidové stavby v obci Buchlovice na území KMAS Buchlov.
- Stavební úpravy staré lidové stavby, které je v majetku obce
- Vytvoření zázemí pro folklorní soubory a spolkovou činnost
- V jedné z místností bude vytvořeno lidové muzeum života na buchlovsku
- Ve dvoře bude vybudován taneční parket, posezení (stoly s lavicemi) a kryté podium.

TERMÍN REALIZAC PROJEKTU

Září 2013 – Říjen 2014

VÝŠE DOTACE

Dotace 90 % z celkových výdajů projektu

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov, o.s.	1 579 500 Kč	(70 %)
Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko	461 700 Kč	(20 %)
Celkové výdaje projektu	2 268 000 Kč	

MONITOROVACÍ INDIKÁTORY

- Počet podpořených obcí
- Počet podpořených spolkových organizací
- Plocha nově vybudovaného / rekonstruovaného objektu občanské vybavenosti

VYHODNOCENÍ PROJEKTU

Realizace navrhovaného projektu povede k naplňování navrhovaných vizí a strategie rozvoje kultury. Dojde ke spolupráci MAS, obcí, místních spolků, obyvatel a ke kulturní výměně se spolupracujícím regionem MAS Horňácko a Ostrožsko. Vytvoří se nová kulturní akce, která bude nadále lákat malé děti k účasti ve folklórních souborech a pomůže předávat tradici dalším generacím.

ZÁVĚR

Svou diplomovou práci jsem zaměřila na roli jednotlivých aktérů místní kultury v Mikroregionech Buchlov, Hornácko a Ostožsko a na jejich vzájemnou spolupráci.

V teoretické části jsem objasnila obecnou problematiku týkající se tohoto tématu. V praktické části jsem charakterizovala mikroregiony a zpracovala přehled hlavních kulturních akcí a aktérů místní kultury. Formou dotazníkového šetření pomocí řízeného rozhovoru jsem provedla výzkum, který měl objasnit, kdo jsou hlavní aktéři v místní kultuře v mikroregionech a zda spolu vzájemně spolupracují. Vytýčila jsem si předem cíle a hypotézy, které mne zajímaly. Po vyhodnocení všech získaných informací mohu konstatovat, že hlavní roli v rozvoji kultury v Mikroregionu Buchlov a Mikroregionech Hornácko a Ostožsko mají nevládní organizace, konkrétně folklórní soubory a spolky. Vše ale většinou závisí na pár jedincích, kteří vyvíjejí aktivitu a iniciativu pro rozvoj místní kultury. Spolky fungují díky několika dobrovolníkům, kteří jim věnují svůj volný čas. Důležitou roli zastává i obec, protože dotuje a podporuje místní spolky.

Místní akční skupiny jsou v rozvoji kultury chápány spíše jako forma finanční pomoci, kdy nevládní organizace a obce mohou jejím prostřednictvím žádat o finanční prostředky z Evropské unie. Spolupráce MAS je při pořádání kulturních akcí spíše ojedinelá. Významnější roli v rozvoji kultury oproti MAS Buchlov má MAS Ostožsko a Hornácko. Formou Folklorního fondu přímo finančně podporuje místní spolky a akce. MAS Buchlov rozvíjí kulturu pomocí pracovní skupiny pro kultury, ale její spolupráce ještě není na takové úrovni, aby měla významnou roli v rozvoji místní kultury.

Kulturní akce jsou ve všech mikroregionech financovány ze zdrojů místních spolků a organizací, za přispění obce. Na pořádání kulturních akcí v mikroregionech se tak podílí vždy více jak jedna organizace.

Zpracovaná strategie rozvoje místní kultury, která vychází z dotazníkového šetření a SWOT analýzy, představuje možnou formu rozvoje mikroregionu.

Kultura je v těchto oblastech hnací silou turistiky a její podpora je pro obce jednou z hlavních priorit. Bez její podpory by řada místních spolků a organizací nemohla vzniknout. Můžeme ji tak po samotných nevládních organizacích označit za druhé klíčového aktéra v rozvoji místní kultury. Poskytuje spolkům finanční příspěvky

z obecního rozpočtu, zázemí pro zkoušky a schůzky nebo jinou materiální pomoc. Na dobré vzájemné spolupráci závisí kvalita i kvantita místní kultury.

V rámci mé diplomové práce se mi podařilo verifikovat dvě ze tří položených hypotéz, vytvořit možnou strategii rozvoje Mikroregionu Buchlov s konkrétním příkladem projektu a splnit předpokládaný cíl práce. Výzkum alespoň z části přibližuje problematiku rozvoje místní kultury, její hlavní aktéry, vzájemnou spolupráci a jejich role v rozvoji kultury. Diplomová práce odkrývá další možnosti analyzování a srovnání jednotlivých aktérů v kultuře nebo konkrétních projektů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] HAMERNÍKOVÁ, Bojka, 1996. *Kultura a masmédiá v tržních podmínkách: Veřejná podpora a alternativní zdroje financování*. 1. vyd. Praha: VŠE, 207 s. ISBN 80-707-9857-2.
- [2] HEŘMANOVÁ, Eva a Pavel CHROMÝ, 2009. *Kulturní regiony a geografie kultury: kulturní realie a kultura v regionech Česka*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2009, 348 s. ISBN 978-80-7357-339-3.
- [3] JAKUBÍKOVÁ, Dagmar, 2008. *Strategický marketing*. 1. vyd. Praha: Grada, 269 s. Expert. ISBN 978-80-247-2690-8.
- [4] LACINA, Karel, 2005. *Veřejná správa a regionální rozvoj*. 1. vyd. Kunovice: Evropský polytechnický institut, 50 s. ISBN 80-7314-070-5.
- [5] MARKOVÁ, Blanka, Michaela ŽAROŠSKÁ a Eva ŽÁKOVÁ, 2012. *Podpora kultury z Evropské unie*. Praha: Institut umění – Divadelní ústav v Praze, ISBN 978-80-7008-285-0.
- [6] MIOVSKÝ, Michal, 2006. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada, 332 s. Psyché. ISBN 80-247-1362-4.
- [7] PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ, 2008. *Lokální a regionální kultura v České republice: kulturní prostor, kulturní politika a kulturní dědictví*. Praha: ASPI, 199 s. ISBN 978-80-7357-347-8.
- [8] POSPÍŠIL, Miroslav, 2009. *Neziskové organizace a jejich funkce v demokratické společnosti*. Brno: Společnost pro studium neziskového sektoru, 32 s. ISBN 978-80-904150-3-4.
- [9] REKTOŘÍK, Jaroslav, 2007. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 309 s. ISBN 978-808-6929-293.
- [10] RŮŽIČKOVÁ, Růžena, 2004. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 6. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 199 s. Účetnictví. ISBN 80-7263-220-5.
- [11] STRECKOVÁ, Yvonne. 2005. *Faktory efektivnosti fungování veřejného sektoru a obecné poznatky o vlivu řízení veřejného sektoru na rozvoj regionů*. 1. vyd. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 243 s. ISBN 80-210-3623-0

- [12] ŠKARABELOVÁ, Simona, 2005a. *Definice neziskového sektoru (Sborník příspěvků z internetové diskuse CVNS)*. 1. vydání. Brno: CVNS. DOI:SVK01-000758182
- [13] ŠKARABELOVÁ, Simona. a kol., 2002. *Když se řekne nezisková organizace : příručka pro zastupitele krajů, měst a obcí*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 130 s. ISBN 80-210-3031-3
- [14] ŠKARABELOVÁ, Simona, 2005b. *Marketing ve veřejném sektoru*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 214 s. ISBN 9788021042926.
- [15] ŠKARABELOVÁ, Simona, NESHYBOVÁ, Jarmila a REKTOŘÍK, Jaroslav, 2007. *Ekonomika kultury a masmédií*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 210 s. ISBN 978-80-210-4267-4.
- [16] URBANCOVÁ, Alžběta a KRYŠKOVÁ, Šárka, 2008. *Účetnictví nevýdělečných organizací A. 2., rozš. a aktualiz. vyd.* Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 231 s. ISBN 978-80-248-1801-6.
- [17] VAŠKO, Martin, 2002. *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 95 s. ISBN 80-245-0445-6.
- [18] KLAMER, Arjo, PETROVA, Lyudmilla, MIGNOSA, Anna, 2006. *Financing the Arts and Culture in the European Union*, Brussels : European Parliament, 100 s.

Studie a články

- [19] BOUKAL, Petr, 2007. *Více zdroje financování kulturních organizací*. Ekonomika a Management [online]. 2007 [cit. 2013-04-05]. Dostupné z: <http://www.ekonomikaamanagement.cz/cz/clanek-vicetrojove-financovani-kulturnich-organizaci-.html>
- [20] DOSTÁLOVÁ, Daniela, 2010. *Měření a hodnocení výkonu kulturních institucí* [online]. Brno, [cit. 2013-04-04]. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/108959/ff_m/DIPLOMOVA_PRACE_Dostalova.pdf. Diplomová práce. Masarykova Univerzita.
- [21] *Komparace systémů finanční podpory kultury v ČR s vybranými vyspělými státy*, 2007. [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/cz/kulturni-politika/studie-a-analyzy-ke-kulturni-politice-35917/>

- [22] LEDVINOVÁ, Jana, © 2002. *Tři základní pravidla úspěšného fundraisingu*. [online]. [cit. 25. 4. 2013] Dostupné z: <http://www.fundraising.cz/clanky-komentarerozhovory/fundraising-obecne/tri-zakladni-pravidla-uspesneho-fundraisingu>
- [23] *Kulturní politika v České republice*, 2001. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 82 s. ISBN 8086310183.
- [24] TICHÝ, Robert. 2000. *Koalice neziskových organizací : dobrý sluha či špatný pán? Riziko nedemokratických struktur v občanském sektoru*. Grantis : Měsíčník pro neziskový sektor, roč. 8, č. 1
- [25] Velehrad, 2012. *Římskokatolická farnost Velehrad* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://velehrad.maticevelehradska.cz/>
- [26] Všeobecná deklarace UNESCO o kulturní diversitě, 2001. [online]. [cit. 2013-03-25]. Dostupné z: http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/diversity/pdf/dclaration_cultural_diversity_cs.pdf

Elektronické zdroje

- [27] *Archeoskanzen Modrá*, © 2013: [online]. © 2013 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://www.archeoskanzen.cz/>
- [28] Co je to LEADER a MASka, © 2010a. *Ekoregion Úhlava* [online]. © 2010a [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://www.ekoregion-uhlava.cz/mistni-akcni-skupina/leader-2007-2013/co-je-to-leader>
- [29] Česká republika je v používání metody LEADER vzorem pro země střední a východní Evropy, © 2010b. *Ekoregion Úhlava* [online]. © 2010. [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: http://www.ekoregion-uhlava.cz/sites/default/files/Leader/leader_asociace.pdf
- [30] *Ekonomika v kultuře*, © 2013. *Český statistický úřad* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-05]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/ekonomika_v_kulture20110601
- [31] *Financování místní kultury*, © 2013. *Deník Veřejné správy* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=10123>

- [32] Folklorní fond, © 2013 *Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.leader.ostrozska.cz/index.php/folklorni-fond>
- [33] Hrad Buchlov, © 2013. *Zámek Buchlovice* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://www.zamek-buchlovice.cz/pamatky-v-regionu/hrad-buchlov/>
- [34] Hlucká tvrz, © 2009. Město *Hluk* [online]. © 2009 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.mestohluk.cz/doc/940/>
- [35] Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky, © 2013b. *Národní síť Místních akčních skupin České republiky* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/content/uploads/2012/07/Komunitn%C4%9B-veden%C3%BD-m%C3%ADstn%C3%AD-rozvoj-v-praxi-%C4%8Cesk%C3%A9-republiky-verze-%C3%BA-nor-2012.pdf>
- [36] Lázně Ostrožská Nová Ves, © 2013. *SPA* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: http://www.spa.cz/lazne-ostrozska-nova-ves/#utm_source=adwords&utm_medium=cpc&utm_campaign=lazne-mesta
- [37] Místní akční skupiny, © 2009-2011. *EAGRI* [online]. © 2009-2011 [cit. 2013-04-02]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>
- [38] *Státní kulturní politika 2009 – 2013, 2009* [online]. Praha: Ministerstvo kultury ČR, 2009 [cit. 2013-04-26]. ISBN ISBN 978-80-86310-83-1. Dostupné z: <http://www.mkcr.cz/assets/kulturni-politika/kulturni-politika-fresh.pdf>
- [39] *Zámek Buchlovice* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://www.zamek-buchlovice.cz/>
- [40] Zámek Uherský Ostroh, © 2003 – 2011. *Castles* [online]. © 2003 - 2011 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: <http://www.castles.cz/zamek-uhersky-ostroh/>
- [41] Zámek Veselí nad Moravou – Historie, © 2013 *Wessels* [online]. © 2013 [cit. 2013-04-19]. Dostupné z: http://www.wessels.cz/ZamVes__Historie.html
- [42] Zvelebení poutního místa Svatého Antonína Paduánského, © 2007. *Římskokatolická farnost Blatnice pod Svatým Antonínkem* [online]. © 2007 [cit. 2013-04-18]. Dostupné z: <http://farnostblatnice.sweb.cz>

Zákony

- [43] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- [44] Zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [45] Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), , ve znění pozdějších předpisů
- [46] Zákon ČNR č. 239/1991 Sb., o Státním fondu kultury České republiky, ve znění zákona č. 482/2004 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- [47] Zákon ČNR č. 241/1991 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie, ve znění zákona č. 273/1993 Sb. a zákona č. 482/2004 Sb. a zákona č. 342/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- [48] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění pozdějších předpisů
- [49] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Aj.	A jiné
Apod.	A podobně
Atd.	A tak dále
Č.	Číslo
ČR	Český republika
ELARD	Evropská asociace LEADER pro rozvoj venkova
EU	Evropská unie
LEADER	Liason Entre Actions Développement de l'Économie Rurale (Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku)
MAS	Místní akční skupina
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Např.	Například
NIPOS	Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
OKÚ	Okresní úřad
OPPS	Operační program příhraniční spolupráce
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
RUD	Rozpočtové určení daní
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: <i>Mezisektorové partnerství a spolupráce</i>.....	27
Obrázek č. 2: <i>Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov</i>.....	42
Obrázek č. 3: <i>Místní akční skupina Horňácko a Ostrožsko</i>.....	45

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Rozložení kulturních akcí během roku v Mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko.....	54
Graf 2: Procentuální rozmístění nevládních kulturních organizací v mikroregionech Buchlov, Horňácko a Ostrožsko.....	83

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: <i>Výdaje veřejných rozpočtů na kulturu</i>	20
Tabulka č. 2: <i>Přehled programů a fondů realizovaných EU pro podporu kultury</i>	21
Tabulka č. 3: <i>Přehled současných daňových úlev a úlev od správních poplatků</i>	23
Tabulka č. 4: <i>Přehled opatření / podopatření podpory místní kultury a památek</i>	29
Tabulky č. 5: <i>Kulturní infrastruktura Mikroregionu Buchlov</i>	47
Tabulky č. 6: <i>Kulturní infrastruktura mikroregionů Horňácko a Ostrožsko</i>	48
Tabulka č. 7: <i>Kulturní akce Mikroregionu Buchlov</i>	50
Tabulka č. 8: <i>Kulturní akce Mikroregionech Ostrožsko a Horňácko</i>	52
Tabulka č. 9: <i>Vyhodnocení otázky č. 1</i>	59
Tabulka č. 10: <i>Vyhodnocení otázky č. 2</i>	60
Tabulka č. 11: <i>Vyhodnocení otázky č. 3</i>	61
Tabulka č. 12: <i>Vyhodnocení otázky č. 7</i>	64
Tabulka č. 13: <i>Vyhodnocení otázky č. 8</i>	65
Tabulka č. 14: <i>Vyhodnocení otázky č. 9</i>	66
Tabulka č. 15: <i>Vyhodnocení otázky č. 10</i>	66
Tabulka č. 16: <i>Vyhodnocení otázky č. 11</i>	67
Tabulka č. 17: <i>Vyhodnocení otázky č. 12</i>	67
Tabulka č. 18: <i>Vyhodnocení otázky č. 17</i>	71
Tabulka č. 19: <i>Fiche MAS Mikroregionu Buchlov podporující kulturu</i>	76
Tabulka č. 20: <i>Realizované projekty IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie, v oblasti kultury</i>	76
Tabulka č. 21: <i>Realizované projekty IV.1.2. Realizace místní rozvojové strategie, v oblasti kultury</i>	77
Tabulka č. 22: <i>Realizované projekty v Mikroregionu Buchlov mimo Leader</i>	78

Tabulka č. 23: Fiche MAS Horňácko a Ostrožsko podporující kulturu	80
Tabulka č. 24: Realizované projekty IV.1.2. v oblasti kultury MAS Horňácko a Ostrožsko.....	80
Tabulka č. 25: Realizované projekty IV.2.1. v oblasti kultury MAS Horňácko a Ostrožsko.....	81
Tabulka č. 26 : Realizované projekty v mikroregionech Horňácko a Ostrožsko mimo Leader	82
Tabulka č. 27 : SWOT analýza.....	85

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

PŘÍLOHA P II: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY
V MIKROREGIONU BUCHLOV

PŘÍLOHA P III: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY
V MIKROREGIONU OSTROŽSKO

PŘÍLOHA P VI: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY
V MIKROREGIONU HORŇÁCKO

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

OTÁZKY:

Místní kultura

1. Koho byste označil(-a) za klíčové aktéry místní kultury (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru)?
2. Které nevládní (neziskové) organizace byste označil(-a) za klíčové aktéry místní kultury (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru)?

Spolupráce v kultuře ve vztahu k nevládním organizacím

3. Pokud spolupracujete v oblasti místní kultury s nevládními (neziskovými) organizacemi, pak:
 - a. Odhadněte jejich celkový počet.
 - b. Odhadněte jejich podíl v procentech v rozlišení na:
 - místní (v rámci MAS, mikroregionu);
 - regionální (v rámci Zlínského, popřípadě Jihomoravského kraje);
 - národní (ČR mimo Zlínský, popřípadě Jihomoravský kraj);
 - zahraniční organizace.
 - c. U třech nejvýznamnějších z nich uveďte:
 - Účel spolupráce.
 - Dobu trvání spolupráce v letech.
 - Nedůležitější přínosy spolupráce (např. sdílení zkušeností, znalostí, inovace v nových formách kulturních aktivit, získávání nových kontaktů, vyzkoušení nových forem spolupráce a financování, zvýšení návštěvnosti, zlepšení marketingové komunikace, zvýšení prestiže obce).
 - Projekty, na kterých jste spolu za poslední dva roky spolupracovali
 - Nejčastější způsob realizace, rozdělení řízení projektů a zdrojů jeho financování včetně způsobu vyhodnocování projektu.
4. Pokud nespolupracujete, měl(-a) byste zájem o spolupráci s nevládními (neziskovými) organizacemi v oblasti místní kultury? V případě že ano, pak s kým a za jakým účelem a podmíněk?
5. Rozhodněte, zdali se za poslední dva roky podle Vás ve Vaší obci, MAS či mikroregionu intenzita spolupráce mezi místními aktéry, především ve vztahu k nevládním (neziskovým) organizacím v kultuře, spíše zvýšila nebo snížila.

6. Pokuste se určit, které okolnosti měly na tuto změnu největší vliv?
7. Určete, podle Vašeho názoru, hlavní problémy a úspěchy spolupráce mezi aktéry v místní kultuře v rámci Vaší obce, MAS či mikroregionu v posledních dvou letech? Zvláště vyhodnoťte spolupráci mezi MAS, obcemi, firmami a nevládními (neziskovými organizacemi).
8. V čem a jak by měla být spolupráce v oblasti místní kultury podporována MAS a krajským úřadem?

Návštěvníci a návštěvnost regionu

9. Byly podle vás místní kulturní akce ve vaší obci, popř. MAS či mikroregionu v posledním roce zaměřeny spíše na místní obyvatele nebo na mimoregionální návštěvníky?
10. Co by se mělo posílit nebo naopak utlumit ve způsobu, jakým jsou propagovány místní kultura, památky a kulturní akcí Vaší obce či MAS?
11. Uveďte faktory, které by podle Vás mohly zvýšit návštěvnost současných kulturních akcí a památek ve Vaší obci či MAS (mikroregionu) a jakou úlohu by přitom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?
12. Které nové, či podle Vás dosud málo známé místní kulturní aktivity či objekty, by měly být podporovány za účelem zvýšení návštěvnosti Vaší obce či MAS (mikroregionu)? Uveďte i důvody Vašeho výběru a jakou úlohu by při tom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?

Financování kultury

13. Zaznamenali jste ze strany podnikatelů menší angažovanost z pohledu sponzorství místních kulturních akcí v posledních dvou až třech letech z důvodu hospodářského poklesu? Pokud ano, jakým způsobem se tato změna projevila na Vašich kulturních aktivitách a jaké další organizační změny jste museli přijmout, abyste se s touto situací vyrovnali?
14. Jakým způsobem a z jakých zdrojů převážně financujete kulturní akce?
15. Popište, jak vnímáte současnou roli a) státu, b) Zlínského /Jihomoravského kraje při financování a podpoře místní kultury. Jaká opatření byste navrhovali pro zlepšení současného stavu s vědomím stávajících rozpočtových omezení?

- 16.** Jaká nejvyšší částka za vstupné je podle Vašich zkušeností v současné době přijatelná pro návštěvníky kulturních akcí ve Vaší obci či MAS? Určete v rozdělení podle významu (druhu) akce, kdy cílovou skupinou jsou
- a) převážně obyvatelé Vaší obce nebo MAS;
 - b) převážně obyvatelé z přilehlých částí ZLK, JMK a Slovenska;
 - c) převážně obyvatelé celé ČR a popřípadě dalších států.

Místní identita

- 17.** Které prvky místní kultury přispívají k identitě Vaší obce, popř. MAS? (vyjmenujte alespoň tři a uveďte i důvody Vašeho výběru).
- 18.** Domníváte se, že ve Vaší obci či MAS je z hlediska místní kultury podporována identita dětí v rámci jejich povinné školní docházky prostřednictvím výtvarně či hudební výchovy, četby v hodinách českého jazyka a exkurzí?
- 19.** Pokud souhlasíte, popište, v případě že máte informace nebo zkušenosti, jakým způsobem se tak děje?
- 20.** Jaký opatření by podle Vás měla být přijata z pohledu místní kultury za účelem udržení a podpory identity obyvatel Vaší obce? Jakou úlohu by přitom měly hrát nevládní (neziskové) organizace?

PŘÍLOHA P II: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU BUCHLOV

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Boršičanka	Dechová hudba	Boršice	Dechová hudba BORŠIČANKA z Boršic byla založena v roce 1968 partou mladých poctivých muzikantů v čele s výborným křídlovákem Františkem Durníkem.
Pentla	Folklórní soubor	Boršice	Folklórní soubor Pentla z Boršic byl založen v roce 1987 skupinou mladých lidí, kteří pořádali tradiční hody s právem.
MAS	o.s.	Buchlovice	Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov
Folklórní agentura Buchlov	Sdružení	Buchlovice	Agentura pořádá řadu kulturních akcí. Největší a nejznámější akcí jsou Slavnosti Česneku.
Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu Buchlovice	o.s.	Buchlovice	Sdružení se zabývá rozvojem cestovního ruchu a pořádáním kulturních akcí.
Folklórní studio Buchlovice	Folklórní soubor	Buchlovice	FS vzniklo v roce 1991 s cílem obohacovat život v kraji pod hradem Buchlovem prostřednictvím darů lidového umění Moravského Slovácka. Příznivce folkloru dokáže Folklórní studio Buchlovice oslovit nejen tancem, hudbou a zpěvem, ale i komponovanými pořady, folklórními tanečními nebo besedami u cimbálu
HB collegium	o.s.	Buchlovice	Občanské sdružení HB Collegium, o.s. bylo založeno v roce 2007 z iniciativy p. Jozefa Šika, jeho rodiny a několika dalších nadšenců. Hlavním cílem je podpora kulturního života na hradě Buchlově, který je typickou dominantou Moravského Slovácka a patří k nejstarším hradům na Moravě.

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P II

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Buchlovjánek	o.s.	Buchlovice	Občanské sdružení na podporu mateřského centra při ZŠ. Součástí je dětský folklorní soubor.
Děcka z Buchlovic	o.s.	Buchlovice	Dětský folklorní soubor Děcka z Buchlovic vznikl v roce 1976 při místní základní škole. V roce 2007 se stal občanským sdružením, jehož cílem je podporovat vztah dětí k lidové tvorbě, k tradicím, zvykům a místní historii.
Dechová hudba Buchlovjané	Dechová hudba	Buchlovice	Dechová hudba
Divadelní společnost J. K. Tyla Buchlovice	Ochotnické divadlo	Buchlovice	Ochotnické divadlo funguje v Buchlovicích od roku 1969
Rubáš	Cimbálová muzika	Buchlovice	Po třicetileté pauze obnovila v roce 2005 v novém složení svou činnost.
Spolek pro udržení tradic	o.s.	Břestek	Spolek pro udržení tradic vznikl v roce 2005, ale svými kořeny navazuje na činnost legendárního Klubu komunální kultury, který ve Břestku dlouhá léta pracoval a má za sebou nespočet krásných akcí.
Občané Břestku	o.s.	Břestek	Sdružení vzniklo v roce 2013 a sdružuje lidi, kteří stejně jako SUT v obci Břestek rozšiřují nabídku akcí pro občany a hlavně pro seniory.
Liša	Cimbálová muzika	Modrá	Dětská cimbálová muzika.

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P II

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Stodolan	Folklórní soubor	Modrá	Folklorní soubor Stodolan zahájil svou činnost v dubnu 2005. Název Stodolan je odvozen od pražské čtvrti Stodůlky, kde soubor vznikl a působil až do roku 2007 jako soubor pro mládež a dospělé.
Velkomoravané	o.s.	Modrá	Skupina slovanů oživující tradice Velké Moravy
LOM	o.s.	Medlovice	„Lidé okolo Medlovice“. Sdružení vzniklo na základě společného zájmu některých občanů, kteří se rozhodli také svým dílem přispět k zpestření života v obci, zejména pořádání kulturních akcí.
Osvětimanská cimbálová muzika	Cimbálová muzika	Osvětimany	Cimbálová muzika, vznikla před 40 lety.

PŘÍLOHA P III: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU OSTROŽSKO

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Dechová hudba Blatničanka	Dechová hudba	Blatnička	Je to hudba s dlouholetou tradicí. První zmínka o této hudbě je z roku 1878. Současnou kapelu obnovil v roce 1972 pan Josef Pančík a v jeho práci pokračoval jeho syn František, pod jehož vedením se hudba zařadila mezi známé hudební soubory na moravském Slovácku. Hudba vystupuje na nejrůznějších kulturních akcích po celé republice, pravidelně se představuje i v zahraničí, nejčastěji v Rakousku.
Jasenka	Dětský folklórní kroužek	Blatnička	Impuls k založení dětského folklórního kroužku JASENKA vznikl v srpnu roku 2006 při otevření střediska lidové tvořivosti Tradice Slovácka. První setkání s dětmi a jejich rodiči bylo v únoru r. 2007. Okruh zájemců se během měsíce ustálil na 14 členech.
Vavřínek	Dětský folklórní soubor	Blatnice pod Svatým Antonínkem	Soubor vznikl v roce 2005 pod patronátem obecního úřadu a místní základní školy. Vavřínek doprovází mládežnická cimbálová muzika.
CM Blatnická Studánečka	Cimbálová muzika	Blatnice pod Svatým Antonínkem	Cimbálová muzika vznikla současně s folklórním souborem Vavřínek, současný název užívají od roku 2010.
Ženský pěvecký sbor	Pěvecký sbor	Blatnice pod Svatým Antonínkem	Ženský sbor v Blatnici byl založen v roce 2007 a má 12 stálých členek.
Blatničané	o.s., pěvecký sbor	Blatnice pod Svatým Antonínkem	Mužský pěvecký sbor.

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P III

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
HADRAMAŠMÁTRÁ	Punkfolklórová kapela	Blatnice pod Svatým Antonínkem	Punkfolklórová kapela, vznikla v roce 1999.
Dechová hudba Boršičanka A. Koníčka	Dechová hudba	Boršice u Blatnice	Kapela vznikla v roce 2001 a jejím zakladatelem je Antonín Koníček.
Mužský pěvecký sbor z Boršic u Blatnice	Pěvecký sbor	Boršice u Blatnice	Sbor vznikl v roce 2008
Folklórní sdružení Babica	o.s.	Hluk	Cimbálová muzika Babica je součástí Folklórního sdružení BABICA v Hluku. Cimbálová muzika Babica z Hluku odvozuje svůj název od zdejší Babí hory, což je nedaleká oblast mezi Hlukem a Boršicemi, jíž se zde v nářečí říká – Babica.
CM Šafranica	Cimbálová muzika	Hluk	Cimbálová muzika hraje spolu 5 let, doprovází řadu souborů např. Žarůžek, Hluboček, Košulácci.
Folklórní soubor Dolňácko	Folklórní soubor	Hluk	Taneční folklórní soubor.
Ženičky	Cimbálová muzika	Hluk	Vznikla v září roku 2001 jako dosud jediná ženská cimbálová muzika na Slovácku.
Dechová hudba Kosenka Brass Band	Dechová hudba	Hluk	Dechová hudba vznikla v roce 1996. Pod hlavičkou domu dětí a mládeže začal mladé muzikanty učit obětavý Stanislav Vavřínek.
Dechová hudba Lahoda	Dechová hudba	Hluk	Dechová hudba
Dechová hudba Polahoda	Dechová hudba	Hluk	Tato poněkud neobvyklá dechová hudba, složená takřka výhradně z lidí kolem hlucké radnice, vznikla 6. prosince 2005. Jejím členem je i starosta města Hluk.

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P III

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Dechová hudba Šarovec	Dechová hudba	Hluk	Paměti starých občanů Hluku sahají až někdy do roku, nebo přesněji kolem roku 1872, kdy se vrátil kapelník Šrom od vojska, kde sloužil u plukovní hudby, a ujal se vedení osmičlenné hlucké kapely. Brzy ji rozšířil o další schopné hudebníky a tím dal pevný základ pro budoucí hluckou muziku.
Folklorní soubory Košuláčci, Žažůrek a Hluboček	Folklorní soubor	Hluk	Dětské folklorní soubory, jsou rozděleny podle věku.
Folkrocková skupina Fragment	Hudební skupina	Hluk	Skupina vystupuje v místních během místních kulturních akcí.
Mužský pěvecký sbor Hluk	Pěvecký soubor	Hluk	Mužský pěvecký sbor.
Ženský pěvecký sbor Klebetnice	Pěvecký sbor	Hluk	Neprofesionální pěvecký sbor, působící v Hluku od roku 2010.
Country skupina Western	Hudební skupina	Hluk	Skupina Western spolu hraje od roku 2000, repertoár skupiny tvoří výběr z klasické české country a je zaměřen především na taneční produkce.
CM Višna	Cimbálová muzika	Ostrožská Lhota	CM vznikla v roce 2007
Novověšťanka	Dechový soubor	Ostrožská Nová Ves	Dechová hudba vznikla před 45 lety
Mužský pěvecký sbor		Ostrožská Nová Ves	Mužský pěvecký sbor.
MAS	o.s.	Uherský Ostroh	Místní akční skupina Hornácko a Ostrožsko

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P III

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Galuškovo Slovácko	o.s.	Uherský Ostroh	Pořadatel folklórní akce Galuškovo Slovácko, oslav na počest Zdeňka Galušky.
Ostrožan II	o.s. a folklórní soubor	Uherský Ostroh	Sdružení se zabývá pořádáním folklórních akcí, učí folklórním tancům a obnovuje lidové zvyky. Sdružuje folklórní soubor Ostrožan II.
Tetky	Pěvecký sbor	Uherský Ostroh	Ženský pěvecký sbor, fungující při Domu dětí a mládeže Uherský Ostroh, příspěvkové organizace
Memento Mori		Uherský Ostroh	Šermířská a divadelní společnost, vznikla v roce 1992 a vytupuje v Čechách i v zahraničí. Pořádají městské slavnosti, historické trhy, rauty, rytířské turnaje, historické bitvy, dětské dny a nejrůznější oslavy.
Haštera	o.s.	Uherský Ostroh	Cílem sdružení je pořádání a podpora přehlídek, soutěží, besed, seminářů, výstav a podobných aktivit nejen pro členy sdružení, ale i zájemce z řad veřejnosti, s důrazem na děti a mládež. Dále spolupráce s kulturními institucemi a obcemi.
Zelená hráz	o.s.	Uherský Ostroh	Zájmové sdružení na ochranu přírodních a historických hodnot Uherského Ostrohu

PŘÍLOHA P IV: NEVLÁDNÍ ORGANIZACE A SPOLKY MÍSTNÍ KULTURY V MIKROREGIONU HORŇÁCKO

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Velička	Folklórní soubor	Velká nad Veličkou	Národopisný soubor Velička z Velké nad Veličkou zpracovává tance, písně a lidové zvyky z jihomoravského regionu Hoňácko a z přilehlých oblastí Slovácka, Kopanic a Slovenska.
Veličánek	Folklórní soubor	Velká nad Veličkou	Dětský folklórní soubor byl založen v roce 1979 a svou činností reprezentuje region jihovýchodní Moravy Horňácko rozprostírající se kolem obce Velká nad Veličkou.
Ležhory	Cimbálová muzika	Velká nad Veličkou	Cimbálová muzika
Futra	o.s.	Velká nad Veličkou	Sdružení vzniklo v roce 2010 s cílem oživit kulturní a společenský život v mikroregionu.
Hrubovrbecký ženský sbor	Pěvecký sbor	Hrubá Vrbka	Ženský pěvecký folklórní sbor. Během roku je můžete slyšet na Horňáckých slavnostech a při vystoupení v naší obci i jinde na folklórních a jiných kulturních akcích.
Hrubovrbecký mužský sbor	Pěvecký sbor	Hrubá Vrbka	Mužský pěvecký folklórní sbor. Mimo vystupování na řadě kulturních akcí pořádají v obci fašankovou občůzku.
Krahulíček	Folklórní kroužek	Hrubá Vrbka	Dětský folklórní soubor. Děti z kroužku účinkují během roku na různých akcích v našich obcích a reprezentují naši obec na Mladém Horňácku a Horňáckých slavnostech.

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P VI

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Lipovjan	Folklórní soubor	Lipov	Soubor LIPOVJAN vznikl v roce 1972 a za dobu své existence absolvoval desítky vystoupení jak v České republice, tak i v zahraničí
Mužský sbor z Lipova	Pěvecký sbor	Lipov	Mužský sbor z Lipova, u jehož zrodu stáli především tehdejší starosta Lipova František Jagoš, Ladislav Jagoš-Jožíček, František Sedlář, ten se ujal vedení sboru a jeho zástupce Miroslav Jagoš, vznikl v roce 1996.
Ochotnické divadlo	Divadelní soubor	Lipov	Soubor amatérských herců, kteří po téměř čtyřiceti letech obnovili znovu tuto tradici v obci.
Hornácká cimbálová muzika Petra Galečky	Cimbálová muzika	Lipov	Muzika vznikla v roce 1993, kdy ještě spolupracovala se souborem Lipovjan. Repertoár muziky tvoří především písně z Hornácka, zasahuje ovšem i do dalších národopisných oblastí (strážnicko, uhersko-hradištsko, Myjava atd.).
Hornácká cimbálová muzika Jožky Staši	Cimbálová muzika	Lipov	Muzika začala jako doprovodná cimbálka dětského folklórního souboru Lipovjének Základní škole v Lipově. Od roku 2001 působí samostatně pod jménem Hornácká cimbálová muzika Jožky Staši.
Mužský pěvecký sbor	Pěvecký sbor	Louka	Mužský pěvecký sbor v Louce vznikl v září roku 2008 a tak je to nejmladší sbor na Hornácku. V současné době má sbor 12 členů z nichž 6 zpívá první a 5 druhý hlas. Umělecký vedoucí pan Jan Mikeska pro sbor nejen shání a upravuje písně.
Lúčánek	Folklórní soubor	Louka	Dětský folklórní soubor
Růženky	Dětský soubor	Louka	Soubor mažorettek z MŠ Louka

Pokračování tabulky PŘÍLOHA P VI

Název	Forma organizace	Sídlo	Informace
Happy girls	Dětský soubor	Louka	Soubor mažoretek ze ZŠ Louka
Občasnke sdružení Spolek pro obnovu zámku v Louce	o.s.	Louka	Skupina dobrovolníků se zájmem o obnovu zámku v Louce.
Lhotáček	Folklórní soubor	Nová Lhota	Dětský folklórní soubor